

KTI-Notat nr. 6/2007 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Rendalsvik Kraftverk AS/Reindalsvika kraftverk		
Fylke/kommune:	Meløy/Nordland		
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:	<i>[Signature]</i>
Saksbehandlere:	Gry Berg og Lars Midttun	Sign.:	<i>[Signature]</i>
Dato:	11 APR 2007		
Vår ref.:	NVE 200701697-1/200401110		
Sendes til:	Søker, alle som har uttalt seg til saken		

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Rendalsvik Kraftverk AS – Søknad om tillatelse til utbygging av Reindalsvika kraftverk, Meløy kommune i Nordland

Innhold

Søknad	2
Høringsuttalelser.....	19
Meløy kommune.....	19
Fylkesmannen i Nordland.....	20
Nordland fylkeskommune	20
Sametinget	21
Reindriftsforvaltningen Nordland.....	22
Statens vegvesen, Region nord.....	22
Billy Solhaug.....	22
Advokatfirmaet Harris.....	23
Søkers kommentarer til høringsuttalelsene.....	25
Overføring av konsesjonssøknad til Rendalsvik Kraftverk AS som ny utbygger	29
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	30
NVEs vurdering og konklusjon.....	33

Etter en helhetsvurdering av planene og foreliggende uttalelser mener NVE at fordelene og nytten med tiltaket overstiger skaden for allmenne og private interesser som blir berørt slik at kravet i vannressursloven § 25 er tilfredsstilt. NVE gir derfor Rendalsvik Kraftverk AS tillatelse etter § 8 i vannressursloven til å bygge Reindalsvika kraftverk på de vilkår som følger vedlagt.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Meløy Energi AS, datert 01.03.2004:

"Meløy Energi AS søker i henhold til bestemmelsene i

1. *lov av 24. november 2000 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) jamfør paragraf 8 om tillatelse til å bygge Reindalsvika kraftverk.*
2. *lov av 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eigedom om tillatelse til å ekspropriere fallrettigheter, nødvendig grunn for anleggene samt midlertidig bruksrett til grunn for lagerplasser, provisoriske boliger, veier m.m. i den utstrekning det ikke blir inngått minnelige avtaler.*
3. *lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, omsetning og fordeling av energi m.m. om tillatelse til å bygge og drive Reindalsvika kraftverk med generator og transformator, samt å bygge 22 kV kabel fra Reindalsvika kraftverk til eksisterende linje sør for Reindalsvika.*

Det søkes om tillatelse uten tidsbegrensning. Anlegget blir liggende i Meløy kommune i Nordland fylke.

I. Sammendrag

Kraftverket blir liggende i Meløy kommune i Nordland fylke. Reindalsvikelva er et lite vassdrag med utløp til Holandsfjorden. Fra naturens side har nedbørfeltet til Reindalsvikelva en størrelse på 5,1 km² med en tilhørende midlere vannføring på 0,44 m³/s.

Hoveddata for kraftverket

Utbyggingen omfatter Reindalsvika kraftverk fra kote 365 til fjorden.

Produksjon			Utb.kostn.	Utbyggingspris		Nåverdi
Vinter	Sommer	År				
GWh	GWh	GWh	mill. NOK	NOK/kWh	øre/kWh ¹	mill. NOK ²
3,1	4,5	7,6	15	2,0	11	12,5

1 Forutsatt 5 % rente og 50 års levetid.

2 Forutsatt netto 0,22 NOK/kWh vinterkraft og 0,18 NOK/kWh sommerkraft.

Det søkes om at slukeevnen som er omtalt i søknaden (0,73 m³/s) er å betrakte som øvre grense. Lavere slukeevne kan være aktuelt.

Miljøkonsekvenser

Det er gjennomført konsekvensvurderinger for relevante miljø- og samfunnstema. Den største fysiske endringen ved en eventuell utbygging er at vannføringen i elva mellom inntak og utløp reduseres kraftig. I tillegg skal det graves ned et rør, bygges en ny kraftstasjon og legges en kort strekning med nedgravd kabel.

For fagtemaene landskap, flora og vegetasjon og inngrepsfrie naturområder vil det bli middels negative konsekvenser. For de øvrige tema vil det bare bli små eller uvesentlige konsekvenser.

Ulempene som følger av tiltaket vurderes som små sammenlignet med fordelene.

Tabell 1.1: Sammenstilling av konsekvenser.

Hydrologi	Ingen konsekvens
Landskap og geologi	Middels negative
Inngrepsfrie naturområder	Middels negative
Naturvernområder	Ingen konsekvens
Fisk og ferskvannsbibliologi	Små negative
Flora og vegetasjon	Middels negative
Vilt	Små negative
Kulturminner	Små negative
Forurensning, klima med mer	Små negative
Jordbruk, skogbruk og reindrift+	Ingen konsekvens
Vannforsyning og resipient	Ingen konsekvens
Friluftsliv	Små negative

II. Innledning

Kort presentasjon av Meløy Energi AS

Meløy Energi AS er et heleiet kommunalt aksjeselskap som ble dannet 01.07. 1997. Bedriften er en direkte fortsettelse av Meløy kommunale elektrisitetsverk som har vært i virksomhet siden 1938. Bedriften styres etter bedriftsøkonomiske prinsipper med vedtekstshenvisning til aksjelovens bestemmelser.

Selskapets formål er produksjon, overføring og omsetning av energi, samt annen forretningsmessig virksomhet og tjenester knyttet til dette.

Egenproduksjon av kraft utgjør ca. 25 % av totalt innmatet kraft i eget forsyningsområde. Det totale forsyningsnettets lengde er 727 km og dekker Meløy kommune med unntak av området i Glomfjord hvor Hydro Agri har ansvaret for strømforsyningen. Geografisk utstrekning av Meløy kommune er på ca. 870 km². I 2002 ble det levert 102 GWh til 3700 kunder i forsyningsområdet.

Total omsetning i 2002 var 42,8 mill NOK og selskapets egenkapital er 87,8 mill NOK av en total kapital på 109,3 mill NOK.

Selskapet har 20 ansatte (inkl. 1 lærling) og har kontorer i eget administrasjonsbygg på Ørnes.

Anvendelse av energien

Den energi som innvinnes ved utbyggingen, vil bli benyttet til den alminnelige elektrisitetsforsyning. Det vises for øvrig til søknadens kap. 1, hvor kraftbehov og dekningsmuligheter er nærmere behandlet.

Samlet Plan for vassdrag

Prosjektet ble gitt unntak for ordinær behandling i Samlet Plan for vassdrag i brev sendt 26. sept. 2003.

Verneplaner

Prosjektet berører ingen eksisterende verneplaner.

Kommunale og fylkeskommunale planer

I Meløy kommune sin kommuneplan er området øst for prosjektområdet avsatt til industri. Området hvor inntaksdam, vannvei og kraftstasjon skal plasseres ligger i LNF-område, kategori 2.

1. Begrunnelse for tiltaket

Begrunnelsen for tiltaket er at Meløy Energi AS ønsker å produsere en større del av strømforsyningen i forsyningsområdet ved egenproduksjon, at økonomien i prosjektet er god, samt at kraftverket vil utnytte eksisterende linje på sørsiden av Holandsfjorden. Reindalsvika kraftverk tilsvarende 7 % av strømløpsevolumet til Meløy Energi (2002). Hovedtall for prosjektet er gjengitt i Tabell 1, neddiskonterte utbyggingspriser i Tabell 2 og nåverdier i Tabell 3. Utbyggingsprisene og nåverdiene er sterkt avhengig av valg av rente og levetid og de er derfor gjengitt med tre forskjellige kombinasjoner av renter og levetider.

Produksjon			Utb.kostn.	Utb.pris
Vinter GWh	Sommer GWh	År GWh	mill. NOK	NOK/kWh
3,1	4,5	7,6	15	2,0

Tabell 1. Hovedtall for Reindalsvika kraftverk.

Utbyggingspris (neddiskontert, øre/kWh)		
7 % / 40 år	5 % / 50 år	4 % / 60 år
15	11	9

Tabell 2. Utbyggingspriser for Reindalsvika kraftverk.

Nåverdi (mill NOK)		
7 % / 40 år	5 % / 50 år	4 % / 60 år
5	13	19

Tabell 3. Nåverdier for Reindalsvika kraftverk ved forskjellige renter og levetider (forutsatt 0,25 NOK/kWh for vinterkraft og 0,15 NOK/kWh for sommerkraft).

Vi ser at utbyggingen har positiv nåverdi for alle kombinasjonene av renter og levetider. Det er i tillegg gjort en følsomhetsanalyse for å vurdere hvor følsom utbyggingen er for svingninger i kraftprisen (se figur 1). Figuren viser at hvis en forutsetter 7 % rente og 40 års levetid, så er prosjektet avhengig av gjennomsnittlig netto kraftpris på minimum 0,17 NOK/kWh. Aksepterer en 5 % rente og 50 års levetid, må kraftprisen ligge over 0,12 NOK/kWh netto. Dersom 4 % rente og 60 års levetid velges, er det tilstrekkelig med 0,10 NOK/kWh netto. Fra figur 1 er det også mulig å ta ut nåverdien for forskjellige gjennomsnittlige kraftpriser.

(...)

Det er underskudd på kraft i Norge i dag. Dette kraftunderskuddet forventes å stige i årene som kommer. Søkeren har ingen mulighet til å dekke inn dette underskuddet alene, men Reindalsvika kraftverk vil bidra til å senke det. Gjennom utbyggingen vil Meløy Energi AS øke egenproduksjonen og dermed forsyne en tilsvarende større andel av kundene sine med egenprodusert strøm.

2. Generelt

2.1 Lokalisering

Kraftverket blir liggende i sin helhet på sørsiden av Holandsfjorden i Meløy kommune i Nordland fylke.

2.2 Vassdraget

Reindalsvikelva renner rett ut i Holandsfjorden. Vassdraget ligger i sin helhet i Meløy kommune i Nordland fylke.

2.3 Berørte eiendommer og fallrettigheter

Hele prosjektområdet ligger i Meløy kommune. Fallrettighetene er knyttet til eiendommen. Følgende eiendom blir berørt av en eventuell utbygging:

<i>Gnr/bnr</i>	<i>Eier</i>	<i>Adresse</i>
<i>17/2</i>	<i>Norwegian Holding AS</i>	<i>Pb 744, 5807 Bergen</i>

2.4 0-alternativet

Hvis ikke kraftverket bygges, vil området antagelig benyttes som i dag til litt jakt og sauebeite. Det ligger et gammelt nedlagt kraftverk i området som inntil videre blir liggende med inntakskonstruksjon, rørgate og kraftstasjon. Eventuell opprydding av området må vurderes uavhengig av denne konsesjonssøknaden.

3. Beskrivelse av tiltaket

3.1 Hoveddata for kraftverket

Tabell 4. Hoveddata for kraftverket.

Tilløpsdata		200 % slukeevne
Nedbørfelt	km ²	4,0
Midlere tilløp inkl. flomtap ved inntakene	mill m ³ /GWh	11,5/9,5
Magasin	mill m ³ /%	0,01/0,09
Stasjonsdata		
Midl. brutto fallhøyde	m	366
Midl. energiekvivalent	kWh/m ³	0,83
Installasjon v/midl. fallhøyde	MW	2,2
Maks. slukeevne v/midl. fallhøyde	m ³ /s	0,71
Brukstid	timer	3500
Produksjon		
Midl. vinterprod.	GWh/år	3,1
Midl. sommerprod.	GWh/år	4,5
Midl. produksjon	GWh/år	7,6
Utbyggingskostnad		
Utb.kost. inkl 7 % rente i		
Byggetiden (kost.nivå primo 98)	mill. NOK	15,0
Utb.pris	NOK/kWh	2,0
Utb.pris ¹	øre/kWh	11
Nåverdi ²	mill. NOK	12

¹ Forutsatt 5 % rente og 50 års levetid.

² Forutsatt 0,18 NOK/kWh for sommerkraft og 0,22 NOK/kWh for vinterkraft, samt 5 % rente og 50 års levetid.

3.2 Teknisk plan

Planene er beskrevet i kartskisse og teksten under og i vedlagte tegninger. Utbyggingsplanene omfatter Reindalsvika kraftverk:

(...)

3.2.1 Hydrologi og tilsig

Tilsigsberegningene er basert på NVEs avrenningskart (2000) som er basert på normalperioden 1961-1990 og vannmerkene 159.4 Koppkjærelv og 160.6 Navnløsvatn.

Nr. Navn	Areal km ²	Spes. avløp l/skm ²	Midlere avløp m ³ /s	mill.m ³	Magasin mill m ³	%
1. Inntaksdammen	4,0	91	0,36	11,5	0,01	0,001
2. Restfelt til kraftverksutløpet	1,1	75	0,08	2,4	-	-
Reindalsvikelva før utløpet til kraftverket						
1. + 2. Naturlig situasjon	5,1	86	0,44	13,9	-	-
2. Etter utbygging ¹	1,1	75	0,08	2,4	-	-

¹ Flomtap er ikke medregnet

3.2.2 Reguleringer

Det etableres et inntaksmagasin ved hjelp av en dam på 6 meters høyde som plasseres på omtrent kote 365. Magasinet vil brukes som flombuffer og som døgnmagasin i perioder med lav-middels vannføring. I perioder med middels-høy vannføring vil kraftverket kjøres kontinuerlig.

	NV kote	HRV kote	LRV kote	Magasin mill m ³
Inntaksbasseng	365	371	366	0,01

Hele reguleringen er basert på heving av vannstanden i forhold til den naturlige vannstanden.

Dammen er planlagt som en kombinasjon av fyllingsdam med tretetting og gabiondam. Endelig løsning velges før utbygging.

Forslag til reguleringshøyder

1. Reguleringer

Magasin	NV	HRV	LRV	Heves (m)	Senkes (m)	Magasin (mill m ³)
Inntaksdam	365	371,0	366,0	6	-	0,01

2. Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragenes flomvannføring ikke økes.

3.2.3 Overføringer

Det er i utgangspunktet ikke aktuelt med overføringer i forbindelse med Reindalsvika kraftverk. En mulig overføring er Rismålsvatna som ligger sør for Reindalsvikelva. En slik overføring er imidlertid ikke lønnsom med dagens betingelser (strømpris og anleggskostnader).

3.2.4 Inntak

Inntaket planlegges lagt som en del av inntaksdammens vestlige del. Det planlegges installert en enkel inntakskonstruksjon. Behovet for rørbruddsventil vil vurderes før utbygging.

3.2.5 Vannveg

Vannvegen legges i sin helhet som nedgravd rør. På den øverste delen benyttes glassfiberrør, lenger ned benyttes støpejernsrør med strekkfaste skjøter.

Fra – Til	Type	Lengde (meter)	Diameter (meter)
Inntak – kraftverk	Rør	1200	0,6

Røret legges langs elva i en avstand på omtrent 100 meter. Endelig trase bestemmes etter nærmere geotekniske og anleggstekniske vurderinger.

3.2.6 Kraftstasjon

Kraftstasjonen legges i dagen nede ved fjorden. Endelig utforming blir gjort når størrelsen på aggregatene er klargjort.

Det er forutsatt installert en horisontal Pelton-turbin. Total installert effekt vil være inntil 2,2 MW med tilhørende slukeevne på 0,73 m³/s. Dette tilsvarer en slukeevne på 200 % av midlere vannføring. Det søkes om at oppgitte slukeevne er øvre grense da det kan være aktuelt å velge en lavere slukeevne. Endelig valg av slukeevne vil gjøres før utbygging og vil avhenge av utstyret som tilbys fra leverandør.

3.2.7 Vegbygging

I utgangspunktet bygges det ikke nye permanente veger i forbindelse med kraftverket utover en 10-20 meter veg fra ny brygge til kraftstasjonen. Hvis den nye kystriksvegen legges på sørsiden av Holandsfjorden vil det antagelig bli bygget en forbindelse mellom kraftverket og den nye kystriksvegen.

3.2.8 Nettilknytning

Kraftverket vil knyttes til 22 kV nett. Det er nødvendig å legge 200 meter jordkabel fram til et eventuelt Reindalsvika kraftverk. Kabelen som er forutsatt lagt har følgende data:

Tverrsnitt	95 mm ²
Type	TSLE 3x1x95
Leggedybde	70-80 cm med kabeldekke over

3.2.9 Plassering av masser

Grøftemassene benyttes til omfylling, gjenfylling og overfylling av rørtraseen. Eventuelle overskuddsmasser legges i tipp.

3.2.10 Massetak. Løsmasser. Steinbrudd

Omfyllingsmassene hentes i så stor grad som mulig fra grøftetraseen. Det vil bli noe transport av masser fra områder med overskudd av finere omfyllingsmasser til områder med underskudd. Det antas imidlertid at det totalt sett er nok masser til stede og at det ikke er nødvendig med massetak utover selve grøftetraseen.

3.3 Kostnadsoverslag

Anleggsdel	Kostnad (mill. NOK)
1. Reguleringsanlegg	1,7
2. Overføringsanlegg	0,0
3. Driftsvannveier	3,4
4. Kraftstasjon (bygningmessig)	1,4
5. Kraftstasjon (maskinelt og elektrotekn.)	4,5
6. Transportanlegg. Kraftlinje	0,1
7. Fergekostnad. Brygge	0,6
8. Terskler. Landskapspleie.	0,0
9. Uforutsett.	1,1
11. Planlegging. Administrasjon.	1,3
12. Erstatninger. Tiltak. Ervervelse etc.	0,3
13. Finansieringsutgifter og avrunding	0,6
Sum utbyggingskostnader inkl. elektriske anlegg	15,0

Tabell 5 Kostnadsoverslag for Reindalsvika kraftverk med 200 % slukeevne.

Kostnadene er basert på innhentede priser (maskin/elektro), samt erfaringstall (bygg). Det er forutsatt tilkobling til 22 kV nett.

3.4 Fremdriftsplan

Byggetiden er antatt til 1 år og 3 mnd. Byggestart vil bli så snart det er praktisk/økonomisk mulig etter at konsesjon er gitt.

3.5 Produksjon

Kraftverket er et elvekraftverk med et mini inntaksmagasin og produksjonen vil derfor i stor grad være styrt av tilsiget til en hver tid og kraftverkets slukeevne. Beregningen av produksjonen er basert på kapasitetskurver fra vannmerkene 153.4 Koppeskjærelv og 160.6 Navnløsvatn. Produksjonen er fordelt på sommer og vinter basert på antagelsen om vinter 01.10-30.04:

Utbygging	Vinter (GWh)	Sommer (GWh)	År (GWh)
Reindalsvika kr.v.	3,5	4,1	7,6

Beregnete naturhesterkrefter for Reindalsvika kraftverk er gjengitt i tabellen nedenfor:

	Median år (totalt)	Bestemmende år (økning)
Naturhesterkrefter	392	91

3.6 Kjøremønster og drift av kraftverket

Kjøringen av kraftverket vil foregå etter to forskjellige mønstre:

- *I perioder med lav vannføring benyttes start-stopp kjøring*
- *I perioder med høyere vannføring kjøres kraftverket kontinuerlig*

Hva som er lav vannføring avgjøres av turbinen og hva som gir akseptabel virkningsgrad. Start-stopp kjøring i lavvannsperioder vil øke produksjonen ved å hindre tap av vann, men det kan også gi høyere strømpris gjennom produksjon av strøm i perioder med høyest pris.

Kraftverkets utløp er i sjøen og eventuell start-stopp kjøring vil ikke ha noen andre konsekvenser enn varierende vannstand i inntaksmagasinet.

4. Fysiske endringer som følge av tiltaket

4.1 Vannførings- og vannstandsendringer, restvannføringer

4.1.1 Manøvrering av magasiner

Magasinvannstanden vil i utgangspunktet ligge høyt med en liten buffer for å hindre overløp ved økende vannføring. Det vil være to unntak fra denne situasjonen:

- *I perioder med lav vannføring benyttes start-stopp kjøring*
- *I perioder med økende vannføring vil vannstanden kjøres ned for å lagre flomvann*

I begge tilfellene vil magasinet utnyttes fullt ut ned til LRV. Hensikten er i begge tilfeller å øke produksjonen ved å hindre tap av vann og for å kjøre med høyere virkningsgrad.

4.1.2 Vannføring

Ut av inntaksbassenget blir elveleiet nær tørrlagt unntatt ved flom som overskrider kraftverkets kapasitet. På vei mot utløpet tilføres elva vann fra restfeltet; gjennomsnittlig $0,075 \text{ m}^3/\text{s}$. Med 200 % slukeevne blir det i tillegg omtrent 20 % flomtap på årsbasis ved dammen. Dette vil komme konsentrert i flomtida, først og fremst i vårfloppen, men høstflommer vil også forekomme. Figur 4-6 viser vannføring på den berørte strekningen før og etter utbygging i et tørt år, median år og et vått år. Median år er konstruert på bakgrunn av den midterste verdien som er registrert for hver enkelt dag i året i løpet av måleperioden. Median år har derfor mindre variasjon enn naturlig og det er dessuten tørrere enn gjennomsnittsåret fordi de våte årene drar opp gjennomsnittet mye.

Det er ikke foreslått minstevannføring fordi den forverrede prosjektøkonomien antas å overgå de positive innvirkningene på miljøet. Det er ikke levelig for fisk i elva og slipping av jevn minstevannføring vil ha minimal betydning for landskapsvirkningene. Skulle minstevannføring likevel bli pålagt foreslås det at denne slippes ved at kraftverket stanses helt i noen perioder om sommeren mens det er mye turisttrafikk på kystriksvegen.

Alminnelig lavvannføring er anslått på bakgrunn av vannmerkene Koppskjærelv og Namnlausvatn til $0,022 \text{ m}^3/\text{s}$. Dette utgjør $0,7 \text{ mill m}^3/\text{år}$ eller $0,6 \text{ GWh}$. Med en strømpris på $0,2 \text{ NOK/kWh}$ utgjør dette $0,12 \text{ mill NOK pr år}$ eller $2,1 \text{ mill NOK kapitalisert med en rente på } 5 \%$ og en levetid på 50 år.

(...)

4.2 Vanntemperaturendringer, isforhold

4.2.1 Vanntemperatur

Generelt vil vanntemperaturen på strekninger med redusert vannføring reagere raskere på variasjoner i lufttemperaturen. Dette medfører blant annet at avkjølingen til 0 °C om høsten vil kunne skje noe tidligere (gjelder de flate partiene mellom inntaket og utløpet til kraftverket).

Kraftverket vil ikke påvirke vanntemperaturen i fjorden fordi magasinet er så lite.

4.2.2 Isforhold

På de elvestrekningene som får redusert vannføring, og som derfor får en raskere avkjøling til 0 °C om høsten, vil isdannelsen skje tilsvarende tidligere sammenlignet med nåværende forhold.

4.3 Flommer

Det er ikke utført flomanalyse for inntaksdammen til Reindalsvika kraftverk. Dammen må utformes med et flomløp tilpasset dimensjonerende flom og en akseptabel dimensjonerende vannstandsstigning.

Reindalsvika kraftverk vil minske flommene på elvestrekningen mellom inntaket og utløpet når kraftverket er i drift.

4.4 Grunnvann

Ovenfor inntaket vil ikke en utbygging av Reindalsvika kraftverk ha noen innflytelse på grunnvannsforholdene. På den strekningen som blir berørt av utbyggingen vil det lokalt kunne bli noe lavere grunnvannsnivå, men dette er helt marginalt ettersom elva er bratt og vannstanden i elva lav.

5. Miljø, naturressurser og samfunn, - dagens situasjon og konsekvenser av tiltaket

Konsekvensen av tiltaket for et fagområde kan uttrykkes som et produkt av den verdi prosjektområdet har i utgangspunktet og tiltakets negative påvirkningsgrad. Graden av påvirkning bestemmes av geografisk utstrekning av inngrep, grad av endring i funksjonalitet på grunn av inngrep og om inngrepet er irreversibelt. Både områdets verdi og tiltakets påvirkning vil i teksten vurdert i en firedelt skala fra små/liten, middels, stor og svært stor. Konsekvensen kan dermed illustreres som vist i figur 5.1.

(...)

Denne metoden vil i det etterfølgende bli benyttet til å diskutere konsekvensene for hvert enkelt deltema.

5.1 Geologi og landskap

Vest for Svartisen består berggrunnen mye av kambrosiluriske skyvedekkebergarter. Dette området strekker seg langt sørover og dekker mye av områdene vest for Svartisen. Nedenfor kote 400 er det omdannede bergarter med dominans av glimmerskifer. Denne bergarten finnes rundt hele Holandsfjorden (ngu.no). De arealene av nedbørfeltet som ligger høyere enn ca. kote 400 er grunnfjellsområder med granitt.

Det er mye løsmasser i lia ned mot fjorden. Elva har gravd ut en bratt v-dal nedover mot sjøen. Det er ingen verneverdige kvartærgeologiske forekomster i prosjektets influensområde, men Glomfjordområdet er en region med flere verneverdige kvartærgeologiske forekomster

(Fjalstad og Møller 1987). Rett øst for Reindalsvikelva ligger Fonndalen. Der er det en stor og markert randavsetning som er ca tre kilometer lang. Det er et større massetak i drift i området, men en stor del av avsetningen er også uberørt. To kilometer øst for Fonndalen ligger Engadalen med Engabreen. Der er det en randavsetning fra ca. 1750.

Holandsfjorden og omgivelsene ligger landskapsregion 32 "Fjordbygdene i Nordland og Troms (Elgersma og Asheim, 1998). Dette er en stor landskapsregion som strekker seg fra Velfjorden i sør til Nord-Troms i nord. Det som er den typiske hovedformen i regionen er fjordtrauet som hovedform. Varierende berggrunn gjør at det blir store variasjonen når det gjelder frodighet i dal- og fjordsidene og form på fjellene.

Prosjektområdet kan naturlig deles i to landskapsrom. Det ene utgjøres av områdene nede ved fjorden og opp til der terrenget flater ut ved tregrensen. Det andre ligger fra tregrensen, innover myrlandskapet og opp til de storslåtte fjelltoppene som omkranser landskapsrommet. De høyeste toppene, som rager fra 800 til nærmere 1000 moh. er Kløfttinden, Bukktinden, Flatfjellet og Rissan.

Reindalsvikelva er synlig fra riksvei 17 som går på nordsiden av Holandsfjorden. Vassdraget kan imidlertid ikke sies å være et betydelig landskapselement for områdene rundt Holandsfjorden. I sommerhalvåret blir vassdraget delvis skjult av den frodige løvskogen i dalsiden ned mot fjorden. Vassdraget er relativt rasktstrømmende langs hele prosjektområdet, men på den øverste strekningen, opp mot den planlagte inntaksdammen, er elva noe flatere enn ned mot den planlagte kraftstasjonen.

Tidligere har det blitt utvunnet glimmer øst for Reindalsvikelva. Vassdraget ble også da benyttet til kraftproduksjon. Rester etter inntaksdam, rørledning og kraftstasjon er fortsatt godt synlig i terrenget. Det var den samme fallstrekningen som ble benyttet til kraftproduksjon den gangen som også er planene for utnyttelse gjennom dette prosjektet. Bygninger, kaianlegg, silo, maskiner med mer står igjen etter den nedlagte gruvevirksomheten. Alt dette forfaller og gir området et svært lite tiltalende preg. På den aller nederste strekningen, ned mot fjorden, har elva tatt flere nye løp. Rester etter den gamle kraftstasjonen med diverse ledeanordninger har her endret vassdraget i forhold til opprinnelig trase. I øvre deler av prosjektområdet er det, bortsett fra rester etter den gamle inntaksdammen, få synlige spor etter tidligere gruvedrift og kraftstasjonen.

Geologi og landskap i prosjektets influensområde har samlet sett middels verdi.

Som beskrevet i kapittel 3, skal det etableres en inntaksdam i elva på 6 meters høyde ved ca. kote 365. Dette området ligger omtrent i skoggrensa. I dette fjell- og myrområdet vil inntaksdammen bli synlig fra de høyereliggende delene av nedbørfeltet. Inntaksdammen vil dekke et areal på ca. 6 daa ved høyeste vannstand (HRV). Derfra skal vannet gå i nedgravd rør et stykke fra elva. Nede ved sjøen skal det bygges en kraftstasjon i dagen, og vannet går derfra ut i fjorden. Traseen hvor vannrøret blir gravd ned, vil være synlig i ganske mange år, men prosjektområdet er forholdsvis frodig, og det er mye løsmasser i området. Revegeteringen vil derfor gå temmelig raskt her, men tiltaket vil medføre sår i terrenget som vil være spesielt godt synlig i anleggstida og i noen år etter dette.

Mellom inntaksdammen og kraftverket vil Reindalsvikelva få redusert vannføring gjennom hele året. I flomsituasjoner både vår og høst vil det imidlertid fortsatt være rikelig med vann i elva. Slukeevnen i kraftverket er foreløpig satt til 200 % sammenlignet med middelvannføringen. Under hele vårflommen og ved flere tilfeller både sommer og høst vil vannføringen være større enn dette. Ved slike situasjoner blir det overløp på inntaksdammen og dette vannet vil gå i elva

etter samme trase som i dag. Når det er middels eller lite tilsig av vann, vil Reindalsvikelva være så godt som tørr nedenfor inntaksdammen. Nedover mot fjorden vil det bli tilført vann ved at mindre bekker kommer inn i Reindalsvikelva. Nede ved fjorden vil elva ha en vannføring på litt under 20 % i forhold til dagens situasjon når det ikke er overløp ved inntaksdammen.

Den reduserte vannføringen i elva vil til tider kunne observeres fra den andre siden av Holandsfjorden, men dette vil ikke forandre landskapsbildet i vesentlig grad. Kraftlinjen fra stasjonen og til eksisterende linje blir ca. 250 meter lang. Denne skal imidlertid legges som jordkabel, og vil ikke gi nevneverdige landskapsmessige effekter.

Nede ved fjorden skal det bygges en kraftstasjon i dagen. I dag er dette området skjemet av ruiner etter den tidligere gruve- og kraftverksdriften i området. Det er tatt kontakt med Meløy kommune angående opprydding av området. Kraftstasjonen, som vil bli bygget i dagen, og den vil bli gitt en hensiktsmessig utforming. Dette vil ikke ha negativ innvirkning på landskapet i området.

Tiltaket vil samlet sett ha en liten negativ påvirkning av landskapet. Da området i utgangspunktet har middels verdi for geologi og landskap, vil tiltaket gi middels negativ konsekvens for geologi og landskap (jf. fig. 5.1).

5.2 Inngrepsfrie naturområder

Det er en nasjonal målsetting å forsøke å bevare inngrepsfrie naturområder. Dette gjelder spesielt de villmarkspregede naturområdene som ligger mer enn fem kilometer fra tyngre tekniske naturinngrep. Inngrepsfrie naturområder er definert av Direktoratet for naturforvaltning. Arealer som ligger fra en til tre kilometer fra tyngre tekniske naturinngrep ligger i inngrepsfri sone 2. Områder som ligger fra tre til fem kilometer fra slike inngrep ligger i inngrepsfri sone 1, mens områder som ligger mer enn fem kilometer fra tyngre tekniske inngrep, karakteriseres som villmarkspregede naturområder. Med tyngre tekniske naturinngrep forstås veier, kraftlinjer, regulerte vann, elver og bekker mv (naturforvaltning.no).

I prosjektområdet ligger ca. halvparten av vassdraget i prosjektområdet i inngrepsfri sone 2. Området hvor kraftstasjonen er tenkt plassert og de nedre delene av vassdraget ligger utenfor inngrepsfrie områder, men likevel nærmere enn 1 km fra tyngre tekniske naturinngrep. Vannene i vassdraget og meste av fjellområdene rundt ligger også i inngrepsfri sone 2. Det ligger ingen villmarkspregede områder eller arealer som tilhører inngrepsfri sone 1 rundt prosjektområdet.

Gjennomføring av tiltaket medfører bortfall av ca. 2 km² inngrepsfri sone 2. Tiltaket vil ikke ha konsekvenser for områder av inngrepsfri sone 1 eller villmarkspregede områder.

Tiltaket vurderes å ha middels negativ konsekvens for inngrepsfrie naturområder (jf. figur 5.1).

5.3 Naturvernområder

Med naturvernområder menes i denne sammenheng arealer som er vernet i henhold til Naturvernloven. Det er ingen slike områder i nedbørfeltet til Reindalsvikelva. Ca. fem kilometer sørøst for den planlagte inntaksdammen går grensen til Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. "Formålet med nasjonalparken er å bevare et vakkert og nærmest uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull. I tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende

naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner” (Direktoratet for naturforvaltning, nettside).

Tiltaket vil ikke påvirke noen verneområder, og har derfor ingen konsekvens for eksisterende naturvernområder.

5.4 Fisk og ferskvannsbiologi

I vassdraget er det fem-seks vann i øvre del. Det største vannet er en halv kilometer langt og ligger 530 moh. I disse vatna er ørret eneste fiskeslag (Trond Skoglund, pers. med.). Elva blir brattere og brattere jo lenger ned i vassdraget man kommer. Nedenfor den planlagte inntaksdammen er det ikke egnede oppholdssteder for ørret. Det finnes ikke opplysninger om andre ferskvannsorganismer enn fisk for vassdraget, men ut fra berggrunn og topografi er det ikke sannsynlig at vassdraget i så henseende skiller seg vesentlig fra det som er normalt for regionen. Ned mot fjorden er vassdraget for bratt til at det er egnede gyte- og oppvekstområder for anadrom laksefisk (laks, sjørørret og sjørøya). Vassdraget antas etter dette å ha liten til middels verdi for fisk og andre ferskvannsorganismer.

Tiltaket vil ikke medføre fysiske endringer i de delene av vassdraget som er av interesse for fisk, men vil føre til sterkt redusert vannføring mellom inntaksdammen og fjorden. Dette vil ha negative konsekvenser for bunndyrfaunaen på denne strekningen. Tiltaket vil derfor samlet sett ha liten negativ påvirkning av leveområdene for fisk og andre ferskvannsorganismer.

Tiltaket gir derfor liten negativ konsekvens for fagtema fisk og ferskvannsbiologi (jf. fig. 5.1).

5.5 Flora og vegetasjon

Klimaet er i stor grad styrende for vegetasjonen. I Norge varierer klimaet mye både fra sør til nord og fra vest mot øst. I nord-sør-gradienten er det temperatur som er det viktigste elementet, men lysforhold er også av betydning. I øst-vest-gradienten er det nedbørforholdene og snødekket som er mest betydningsfullt. Klimaet varierer også sterk i forhold til høyde over havet. Dette har sammenheng med både nedbørsmengder, temperatur, vind og snøforhold.

Prosjektområdet ligger for det meste i den nordboreale vegetasjonssone og tilhører den klart oseaniske seksjon (Moen, A. 1998). Øvre deler av nedbørfeltet tilhører den alpine vegetasjonssone i den klart oseaniske seksjon. På motsatt side av fjorden, der terrenget heller mot sør, tilhører vegetasjonen den sørboreale vegetasjonssone.

Den nordboreale sone domineres som regel av bjørkeskog. I den klart oseaniske seksjon, som finnes i fjordstrøk nordover til Troms, er det de vestlige artene som dominerer.

En vegetasjonstype består av flere plantearter som ofte opptrer sammen fordi de har relativt like krav til voksested og klima. Enkelte arter er spesialister som bare forekommer på helt spesielle voksesteder, mens andre er mer bredspektret og utgjør de vanlige artene som man finner på mange ulike voksesteder. Det er derfor flytende overganger mellom vegetasjonstypene, men inndelingen i vegetasjonstyper fungerer godt for å beskrive hovedtrekkene i vegetasjonen. Hvilken vegetasjonstype som finnes i et område er altså geografisk sett avhengig av både plassering i nord-sør-gradienten, påvirkning fra havet og høyde over havet.

Meløy kommune driver en langsiktig men systematisk registrering av biologisk mangfold i kommunen (Trond Skoglund, pers. med.), men det er foreløpig ingen registreringer fra prosjektområdet. Det er tidligere pekt på at det er frodig vegetasjon på sørsiden av Holandsfjorden (Bertsen, F. og G.H. Rosenfeld, 1995).

Det er ingen typisk strandvegetasjon ved utløpet av Reindalsvikelva. Hovedårsaken til dette er at terrenget er for bratt. Berggrunnen i lia oppover langs vassdraget fra fjorden består av glimmerskifer. Dette gir relativt gunstige forhold for plantevekst. Skogen i dette området er frodig og består for det meste av bjørk, men med et betydelig innslag av rogn. Feltsjiktet domineres av bregner (skogburkne) og ulike grasarter. Vegetasjonstypen benevnes som storbregneskog av fjellburkne-bjørk-utorming (Fremstad, 1997). Mengden bregner i feltsjiktet avtar oppover i lia og erstattes av mer gress. Skogen i de nedre delene av lia er frodig, og den har en viss botanisk verdi.

(...)

Der terrenget blir slakere innover mot det planlagte inntaket, blir trevegetasjonen mer glissen. Løvskogen i øvre deler av lia bar tydelig preg av at dette er et snørikt område. Det dominerende treslaget er fortsatt bjørk. Ved det planlagte vanninntaket domineres feltsjiktet av ulike lyngarter, skrubbær, myrsnelle, dvergbjørk, torvull og torvmoser. På de tørrere områdene er det også en del lav. Det er en god del fattige myrområder i denne delen av nedbørfeltet. I selve vassdraget er det så godt som ingen makrovegetasjon. Dette skyldes at vannhastigheten er for høy. Det er ingen forekomster av sjeldne eller spesielt verdifulle naturtyper i prosjektområdet (Direktoratet for naturforvaltning, 1999).

Samlet sett har vegetasjonen i prosjektområdet middels verdi.

Tiltakene som vil påvirke flora- og vegetasjonsforholdene er etableringen av inntaksdammen (ca. 6 daa), nedgravningen av røret mellom inntaksdammen og kraftverket, samt byggingen av selve kraftstasjonen. Over myrområdene i øvre deler av prosjektområdet vil de vegetasjonsmessige endringene være godt synlig over et lengre tidsrom enn i dalsiden ned mot fjorden. Dette skyldes at rørlegging i myr medfører en viss drenering og økt nedbryting av myra. Tiltaket vil imidlertid ha størst påvirkning på vegetasjonsforholdene i anleggstida og de første årene deretter. På sikt vil det med unntak av inntaksdammen være snakk om små vegetasjonsmessige påvirkninger.

Tiltaket vil totalt sett ha liten til middels påvirkning av flora og vegetasjon som i utgangspunktet har middels verdi. Konsekvensen av tiltaket for fagområdet flora og vegetasjon blir derfor middels negativ (if fig. 5.1).

5.6 Vilt

Med "vilt" menes i denne sammenheng alle arter som omfattes av bestemmelsene i viltloven. Det vil si amfibier, krypdyr, fugl og pattedyr. Når det gjelder amfibier, er det bare arten vanlig frosk (*Rana temporaria*) som finnes i Meløy kommune. Det er ikke gjort registreringer i området, men ut fra vegetasjonsregistreringen med myrer og fuktige skogsområder antas det at frosken er forholdsvis tallrik i dette området. Blant krypdyrene er det bare firfirsle (*Lacerta vivipara*) som finnes så langt nord som Meløy, men det er ikke kjent om denne arten opptrer i prosjektområdet.

Den lokale avdelingen innen Norsk ornitologisk forening (NOF) foretar registreringer av fugl på oppdrag fra kommunen. De har foreløpig ikke gjort registreringer i prosjektområdet (Trond Skoglund, pers. med). Det er en kjent hekkelokalitet for havørn i lia litt vest for prosjektområdet (Direktoratet for naturforvaltning). Havørnen er registrert som hensynskrevende i den norske rødlista over truede arter. Arten har imidlertid hatt en stabil vekst i hele landet de siste årene. Det ble også observert havørn i prosjektområdet under befaringen høsten 03. Det er god bestand av både orrfugl og lirype i prosjektområdet (Roar Nilsen, pers. med.). Høyere opp i nedbørfeltet er det også bra med fjellryper.

I lia oppover fra fjorden er det gammel frodig løvskog. Slike lokaliteter er generelt sett mye benyttet som hekkelokalitet for spurvefugl. Selv om det ikke er gjort registrering av fuglefaunaen i området, antas det at denne lia har relativt stor verdi for spurvefugl.

Når det gjelder pattedyr, er det ingen kunnskap om forekomsten av ulike arter småpattedyr i prosjektområdet. Det blir imidlertid opplyst at det er mye hare i prosjektområdet og at området er et mye benyttet beiteområde for elg. Spesielt rogn, som det er rike forekomster av i prosjektområdet, er attraktiv mat for elgen. Årlig skytes det i overkant av 20 elg i Meløy kommune (miljøstatus.no). Totalt sett har det vært en økning i bestanden i lang tid, men de senere årene har antall felte dyr gått noe tilbake.

Oter er en art som står på den europeiske listen over truede og hensynskrevende arter (Bernkonvensjonens liste II). I den norske rødlista er den ikke vurdert som truet, men at situasjonen for arten er slik at den bør overvåkes (Direktoratet for naturforvaltning, 1999a). Det er forekomst av oter i prosjektområdet. Oteren holder seg primært langs fjorden, men det er vanlig at oteren også følger vassdrag. Prosjektområdet antas å ha liten verdi for oter fordi det ikke er rikt på fisk.

Prosjektområdet blir samlet sett vurdert til å ha middels verdi for vilt.

I anleggsfasen vil tiltaket ha en viss skremmeeffekt på vilt. Dette vil si at prosjektområdet blir mindre benyttet av vilt i denne perioden som er anslått til å vare i 15 måneder. Tiltaket vil ikke medføre nevneverdig tap av beiteområder for vilt. I driftsfasen vil tiltaket ikke ha direkte negative påvirkninger på vilt, men økt menneskelig nærvær vil kunne ha en liten negativ påvirkning. Samlet sett blir de negative påvirkningene på viltinteressene små.

Når prosjektområdet i utgangspunktet har middels verdi for vilt, og tiltaket gir små negative påvirkninger, blir konsekvensen for vilt liten negativ (jf. figur 5.1).

5.7 Kulturminner

I Meløy kommune, ved Reipå, er det et museum. Sentrale kulturminner i kommunen er helleristninger fra eldre steinalder og gravfunn i Øysundområdet. I Reindalsvika har det blitt drevet gruvevirksomhet for å utvinne glimmer. I forbindelse med gruvevirksomheten ble det etablert et kraftverk med samme inntakssted og nesten samme plassering av kraftstasjon som presenteres i denne søknaden. Alle anlegg som står igjen etter gruvevirksomheten er under sterkt forfall, og det eksisterer ingen planer om å vedlikeholde noe av bygningsmassen.

Fra den gamle brygga som ligger øst for Reindalsvikelva og vestover til Slettnes, hvor det ligger noen nedlagte småbruk, går det en gammel kjerrevei som er i ferd med å vokse igjen. Denne veien som ikke har forbindelse med bilvei, har kvaliteter som er verd å ta vare på. I nærheten av Reindalsvikelva er det en del murer og rester etter hus som har stått i området.

(...)

I nabodalforet mot øst ligger Fonndalen gård. Bygningene der var tidligere fredet. Det er imidlertid vedtatt en reguleringsplan som godkjenner uttak av hele grusforekomsten i dette området. I den forbindelse måtte fredningsvedtaket på bygningene oppheves (Trond Skoglund, pers. med.).

Lokalt har de gjenværende restene etter gruvevirksomheten i Reindalsvika en viss verdi fordi de dokumenterer tidligere næringsvirksomhet i kommunen, men slik området fremstår er dette mer et forsøplingsproblem. Det finnes ingen vernede kulturminner i prosjektområdet. Det er heller ingen spesielt verdifulle kulturlandskap i prosjektområdet (Direktoratet for naturforvaltning).

Prosjektområdet har samlet sett liten til middels verdi for fagområdet kulturminner.

Ved gjennomføring av tiltaket vil den gamle rørledningen som er nedgravd mellom inntaksområdet og den gamle kraftstasjonen kunne bli berørt. Det samme gjelder også den gamle veien langs fjorden. Det bør imidlertid skje en samordning mellom behovet for opprydding av området og gjennomføring av dette prosjektet. I prinsippet er imidlertid den eksisterende forsøplingen noe som bør tas tak i uavhengig av om dette prosjektet blir gjennomført eller ikke. Dette ansvaret hviler ikke på konsesjonssøker. Tiltaket vil ha liten påvirkning på kulturminner i området.

Tiltaket vil ha liten påvirkning på kulturminner som i utgangspunktet har liten til middels verdi. Konsekvensene for kulturminner blir derfor små negative (jf. fig. 5.1).

5.8 Jordbruk, skogbruk og reindrift

I Meløy er det en relativt liten andel av befolkningen som er sysselsatt i primærnæringene. Men det er en del gårdsbruk av bra størrelse i nordnorsk sammenheng og 150-200 personer jobber i jordbruket. I nærheten av prosjektområdet har det tidligere blitt drevet jordbruk (kombinasjonsbruk) ved Slettnes. Disse brukene er imidlertid nedlagt. I dag foregår det verken jordbruk eller skogbruk i prosjektområdet. Løvslogen i området er frodig. Området ville vært egnet til planting av gran dersom dette fortsatt hadde vært samfunnsmessig ønskelig. Området har samlet sett liten verdi for jord- og skogbruk.

Prosjektområdet ligger i Hestmannen/ Strandtindene reinbeitedistrikt. Dette distriktet omfatter kommunene Radøy, Lurøy, Nesna, Meløy og Rana. I dette distriktet er det tre driftsenheter, og området har ca. 1000 rein (reinrift.no). Prosjektområdet benyttes lite som reinbeite, men området har områder som er egnet som beiteområde. Området har i dag liten betydning for reindrifta.

Tiltaket vil kunne ha en viss skremmeeffekt på rein dersom reinen oppholder seg på sørsiden av Holandsfjorden i anleggsperioden (15 mnd). Ut fra dagens bruk er dette lite sannsynlig. I anleggets driftsfase vil det ikke ha konsekvenser for reindrift.

Tiltaket vil ikke påvirke områdets verdi for jordbruk, skogbruk og reindrift i nevneverdig grad. Tiltaket har derfor ingen konsekvens for dette feltet (jf. fig. 5.1).

5.9 Vannforsyning og resipient

I dag er det ingen interesser tilknyttet Reindalsvikelva når det gjelder til vannforsyning eller som resipient. Tiltaket har derfor ingen konsekvenser for disse interessene.

5.10 Friluftsliv

Som i det meste av regionen og landsdelen, er en stor del av friluftslivet knyttet til høstingsbasert rekreasjon. Jakt, fiske og bærplukking står ofte sentralt. I tillegg til dette er spesielle turmål for innbyggerne i kommunen viktig å ta hensyn til.

Nord i kommunen er det merket turistløype til Gildeskål og Beiarn, og i sør er det Engabreen og Svartisen som er de dominerende friluftsområdene. Fra Svartisen går det merket sti opp til DNT's hytte "Tåkeheimen" ca. 1100 moh. Dette er ei åpen hytte med 15 sengeplasser.

(...)

I prosjektområdet er det ingen slike ruter. Det er svært få som benytter prosjektområdet til friluftsliv (Trond Skoglund, pers. med.). Dette har sammenheng med at området er veiløst, og at

det er temmelig bratt opp dalsiden. Den delvis gjengrodde veien langs fjorden egner seg godt til fotturer, men bruken er svært liten.

(...)

I kommunen arrangeres det et opplegg hvor målet er å nå en del fjelltopper. Ingen av toppene i nedbørfeltet til Reindalsvikelva inngår imidlertid i dette opplegget. Selv om området i utgangspunktet har potensial og verdier som er attraktive til friluftsliv, kan ikke området vurderes til å ha stor verdi. Dette har sin årsak i den beskjedne bruken av området. Området vurderes til å ha liten til middels verdi for friluftsliv.

Tiltaket vil ikke få direkte konsekvenser for bruken av området til verken jakt, fiske eller generell friluftslivsaktivitet. Som beskrevet i kapittel 5.1 vil imidlertid tiltaket ha begrenset negativ konsekvens for fagfeltet landskap. Dette vil indirekte også påvirke tiltakets verdi for friluftsliv. Landskapets kvaliteter er et sentralt element i naturopplevelser som igjen er en av drivkreftene for friluftsliv. Tiltaket har en liten negativ påvirkning på områdets kvaliteter som friluftslivsområde.

Tiltaket vil gi en liten negativ påvirkning på områdets kvaliteter for friluftsliv som i utgangspunktet har fra liten til middels verdi. Konsekvensen av tiltaket for fagområdet friluftsliv blir derfor liten negativ (jf. figur 5.1).

5.11 Sammenstilling av konsekvenser

Tabell 5.1: Sammenstilling av konsekvenser.

Hydrologi	Ingen konsekvens
Landskap og geologi	Middels negative
Inngrepsfrie naturområder	Middels negative
Naturvernområder	Ingen konsekvens
Fisk og ferskvannsbibliologi	Små negative
Flora og vegetasjon	Middels negative
Vilt	Små negative
Kulturminner	Små negative
Forurensning, klima med mer	Små negative
Jordbruk, skogbruk og reindrift	Ingen konsekvens
Vannforsyning og resipient	Ingen konsekvens
Friluftsliv	Små negative

5.12 Fordeler og ulemper ved tiltaket

I Norge er det underskudd på flere TWh i et normalår. En utnyttelse av fallet i Reindalsvikelva vil gi en årlig produksjon på 7,6 GWh. Dette skjer til en utbyggingspris på ca. 2 kr/KWh. Prosjektet antas ut fra dette å gi bedriftsøkonomisk lønnsomt. Med innførsel av et grønt sertifikatmarked, vil lønnsomheten øke ytterligere. Verdien av grønne sertifikater er ennå helt usikre.

Ulempene ved tiltaket er knyttet til etableringen av inntaksdam og til den reduserte vannføringen mellom inntaksdammen og kraftstasjonen. Nedgravingen av tilførselsrøret vil også representere ulemper for enkelte verdier og interesser. Tiltaket som helhet har ikke store negative konsekvenser for noen av de fagområdene som blir vurdert i slike saker. For landskap og geologi, inngrepsfrie naturområder og flora og vegetasjon, har tiltaket middels negative konsekvenser. For de andre fagområdene er det kun snakk om små negative konsekvenser.

Det er alltid vanskelig å sammenligne energimessige og økonomiske fordeler med miljø- og samfunnsmessige ulemper. Dette prosjektet har imidlertid små negative konsekvenser sammenlignet med mange andre prosjekter av tilsvarende størrelse.

6. Avbøtende og kompenserende tiltak

6.1 Anleggsfasen

Ut fra miljø- og landskapsmessige vurderinger, vil det være svært fordelaktig om det skjer en opprydding i området samtidig med gjennomføringen av dette prosjektet.

Det er viktig at den massen som graves opp for å få lagt ned røret mellom vanninntak og kraftstasjon blir fylt tilbake for å dekke røret. Det er ikke ønskelig at traseen sås til med frøblanding etter nedgraving av røret. Biologisk sett er det mye bedre at de stedegne artene får revegetere inngrepsområdet på en naturlig måte. Det antas at revegeteringen vil skje raskt i dette området.

6.2 Driftsfasen

Det er ikke behov for spesielle tiltak i driftsfasen.

6.3 Eventuell minstevannføring

Det er ikke kostnadseffektivt å slippe minstevannføring i dette vassdraget. En liten minstevannføring vil ikke gi landskapsmessig gevinst av betydning. Det er heller ingen av de andre fagområdene som vil bli vesentlig tjent med en minstevannføring."

Høringsuttalelser

Søknaden har vært kunngjort i Nordland og Meløyavisa og lagt ut til offentlig ettersyn i Meløy kommune. Videre er søknaden sendt til Meløy kommune, Nordland fylkeskommune, Fylkesmannen i Nordland, Statens vegvesen, region nord, Sametinget, Reindriftforvaltningen Nordland, Norges naturvernforbund i Nordland, NJFF Nordland og Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Meløy kommune uttaler i brev av 01.06.2004:

"Omsøkte kraftverk ligger på oversiktskartet til kommuneplanen innenfor område avsatt som landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF) sone 2. I sjøen utenfor omsøkte område er det i planen avsatt et akvakulturområde betegnet A 127 - Reidalsvika - VP395,983 - 16.000 m³.

I følge opplysninger gitt i søknaden vil ikke kraftverket påvirke vanntemperaturen i fjorden fordi magasinet er så lite.

Meløy kommune har ingen merknader til søknaden".

Fylkesmannen i Nordland uttaler i brev av 23.06.2004:

"Meløy Energi AS ønsker å utnytte fallet i Reindalsvikelva mellom kote 365 og fjorden gjennom etablering av et vannkraftverk. Det ønskes etablert en inntaksdemning med 6 meters høyde og neddemming av inntil 6 daa. Total årsproduksjon er anslått til 7,6 GWh.

Fylkesmannen har vurdert de miljømessige konsekvensene av utbyggingen. Våre registreringer i områder er svært mangelfulle, og vi har ingen opplysninger å tilføre til konsesjonssøknaden.

Ut i fra konsesjonssøknaden, virker dette som en relativt lite konfliktfylt utbygging, og vi vil ikke gå i mot at det gis konsesjon for denne utbyggingen. De største negative konsekvensene er sannsynligvis knyttet til tap av inngrepsfrie områder (INON sone 2), men vi mener dette er for lite til at vi vil gå i mot denne utbyggingen.

For vilt og vegetasjon/naturtyper vurderer vi konsekvensene til å være små. Vi synes imidlertid grunnlaget for å vurdere konsekvensene her (spesielt vegetasjon/naturtyper) er noe tynn — vi kunne tenkt oss bedre undersøkelser og en rapport på dette temaet. Vi viser her til OEDs brev av 20.02.03, som stiller krav om enkle faglige undersøkelser ved konsesjonssøknader for småkraftverk. Vi vil imidlertid ikke gå videre med dette her, men håper det blir tatt til etterretning ved senere søknader.

Vi registrerer at det ikke er tenkt å slippe alminnelig lavvannsføring, og mener dette er uheldig for liv og klima i og ved bekken. Vi kan ikke se at enkelte perioder med slipp av vann skal rette opp dette. Videre mener vi at en 6 meter høy demning vil være et relativt stort inngrep i dette uberørte terrenget i forhold til den beskjedne kraftproduksjonen, og håper det vil være mulighet for å redusere denne.

Til tross for at vi ikke vil gå i mot at det gis konsesjon, vil vi komme med noen forslag som vi mener vil gi en mye bedre løsning miljømessig. Ved å flytte inntaket ned til kote 325 mener vi demningen vil bli bedre skjult. En vil unngå de mer flate og åpne områdene, noe som vil føre til mindre neddemming av areal. Da det ikke er utført forundersøkelser som viser at fravær av alminnelig lavvannsføring kan tillates, vil vi også anmode om slipp av alminnelig lavvannsføring".

Nordland fylkeskommune v/Fylkesrådet uttaler i brev av 30.06.2004:

"Fylkesrådet behandlet den 29.06.04 søknad om bygging av Reindalsvika kraftverk. Nordland fylkeskommune anbefaler at det gis konsesjon. Saksprotokoll og saksutredning ligger vedlagt.

Følgende vedtak ble fattet:

- 1. Fylkesrådet anbefaler at det gis konsesjon for bygging av Reindalsvika kraftverk slik den er beskrevet i søknaden.*
- 2. Fylkesrådet ber om at det tas landskapsestetiske hensyn ved planlegging og utførelse av tiltaket. Plan for revegetering av grøftetraseen må foreligge før arbeidet startes.*

Kort sammendrag

Fylkesrådet anbefaler at Meløy Energi AS gis konsesjon for utbygging av Reindalsvika kraftverk. Utbyggingen innebærer regulering av et vann på 6 m, redusert vannføring i elva og bygging av kraftverk. Tiltaket vurderes til ikke å medføre vesentlige negative konsekvenser for regionale interesser.

(...)

Fylkesrådets vurdering

Fylkesråden anbefaler at det gis konsesjon for utbygging av Reindalsvika kraftverk. Utbyggingen vurderes til å gi små eller ingen konsekvenser for regionale interesser. Mange turister besøker området og fylkesråden mener det er viktig at landskapsestetiske hensyn tas ved planlegging og utførelse av tiltaket. Fylkesråden er positiv til at kraftbehovet i større grad kan dekkes lokalt, uten at dette medfører store negative miljøkonsekvenser.

(...)”

Fra saksutredningen gjengir vi fylkeskommunens problemstilling:

”I forbindelse med Fylkesmannens arbeid med fagrapport til Samla plan, ga fylkeskommunen innspill i forhold til kulturminner på det omsøkte prosjektet. Området ble vurdert til å ha lavt potensiale for kulturminner.

I prosjektområdet er det ingen spesielle tilrettelagte stier eller infrastruktur for friluftslivet. Det er en gammel og delvis gjengrodd veg/sti langs fjorden i Reindalsvika, Denne vegen egner seg godt til fotturer, men er svært lite brukt fordi området ikke er tilgjengelig med bil.

Tiltaket vil ikke få direkte konsekvenser for bruken av området til verken jakt, fiske eller generell friluftslivsaktivitet. Tiltaket vil ha en begrenset negativ konsekvens i forhold til landskap, som igjen indirekte vil påvirke tiltakets verdi for friluftsliv. Landskapets kvaliteter er et sentralt element i naturopplevelsen, noe som er en av de viktigste drivkreftene for utøvelse av friluftsliv. Området ligger i Holandsfjorden, nært til Fonndalen, som er et attraktivt område for turister. Det vil derfor være viktig å ta landskapsestetiske hensyn ved planlegging og utførelse av tiltaket. Det bør foreligge en plan for revegetering av grøftetrassen før arbeidet startes.

Totalt sett vil tiltaket gi en liten negativ påvirkning på områdets kvaliteter for friluftslivet, som i utgangspunktet har liten til middels verdi i området. De negative konsekvensene av tiltaket for friluftslivet blir derfor små.”

Sametinget uttaler i sitt brev av 17.06.2004:

”Sametinget kjennet ikke til at det er registrert automatisk fredete samiske kulturminner i det aktuelle området hvor tiltak planlegges. Imidlertid indikerer stedsnavn som ”Reindalsvika” og ”Reindalsvikelva” samisk tilstedeværelse. Da tiltaket er lokalisert til et forholdsvis brattlendt område, vurderer vi en befaring som lite hensiktsmessig med tanke på funn av samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen merknader til søknaden.

Dersom det blir aktuelt med ytterligere tiltak i forbindelse med bygging Reindalsvika kraftverk må vi få melding om dette, slik at vi kan vurdere en befaring. Dette gjelder spesielt en eventuell overføring som vil berøre Rismålsvatna sør for Reindalsvikelva. Dette må komme klart frem i sluttdokumentet til konsesjonssaken.

Skulle det imidlertid under arbeid i marken komme frem gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget, jf. Lov 9. Juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 8. Vi forutsetter at dette pålegget formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.

Samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk fredet, jf. kulturminneloven § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være hustuffer, gammetuffer, teltboplasser (synes som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn og tradisjoner til. Mange av disse er ikke

funnet og registrert av kulturminnevernet ennå. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme et fredet kulturminne eller sikringssonen på 5 meter rundt dette, jf. kulturminneloven §§ 3 og 6.

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Nordland fylkeskommune, Kulturetaten - Kulturminner i Nordland”.

Reindriftsforvaltningen Nordland uttaler i brev av 03.06.2004:

”Overnevnte sak har vært på høring i Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt, og vi har mottatt uttalelse fra distriktet som ligger ved dette brev.

Tiltaket berører vinterbeiter i Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt. På grunn av topografiske forhold er området lite brukt. Det største problemet vil antakelig være usikker is, sprekkdannelser og tapping som fører til problemer for rein å komme seg av isen, og eventuelle tap som følge av dette. Reinbeitedistriktet ønsker derfor at det settes opp gjerde rundt dammen som sikrer at rein ikke kommer utpå. Et slikt tiltak er tepsforbyggende og må gjøres i samarbeid med reinbeitedistriktet. Det vises for øvrig til reinbeitedistriktets uttalelse.

Reindriftsforvaltningen har ingen merknader utover dette.

Distriktet har ingen innvendinger mot Reindalsvika kraftverk, Meløy kommune

Distriktet har dårlige erfaringer ved slike små dammer på vinterstiden når disse er nedtappet. Det vil da oppstå en svak grop på isen som rein ikke kommer seg opp fra og som vil resultere i døden for rein. Har flere eksempler fra Stigøya på dette.

Distriktet setter som krav at det settes et gjerde rundt dammen, som et vern mot faren. Høyden vil måtte være 120 — 150 cm høyt”.

Statens vegvesen, Region nord uttaler i brev av 19.05.2004:

”Utbyggingen av kraftverket berører et mulig alternativ for framføring av ny Rv. 17 sør for Holandsfjorden, ved at ny riksveg eventuelt vil krysse planlagt vannveg. Siden vannvegen etter det vi forstår vil bestå av et nedgravd rør med diameter 0,6 meter, kan vi ikke se at det skulle være forbundet med særlige problemer å krysse denne med ny veg. Det er for øvrig ennå ikke gjort noe endelig valg av trase for Rv. 17, og det foreligger ingen detaljerte planer for vegen.

Ut fra dette vil vi ikke har noen innvendinger mot at det gis konsesjon for denne kraftverksutbyggingen”.

Billy Solhaug uttaler i brev av 19.05.2004:

”Jeg er deleier av gnr. 17 bnr. 4 i Meløy kommune. Jeg nytter eiendommen til beite for ca. 300 sauer og lam.

Vi har tinglyste rettigheter ang. beite og vei på områder tilknyttet utbyggingen.

Ang. pkt. 4.1.2., 4.2.2, og 4.3. i søknaden.

Ettersom vi har veirett, er vi veldig bekymret for hva som eventuelt kan skje med eksisterende vei og bru under vårflom ved stor isgang i elva.

Ang. pkt. 5.8. i søknaden.

Meløy er en stor jordbrukskommune i nordnorsk målestokk.

Da undertegnede har beiterett, som han benytter seg av, er jeg ikke enig i at området samlet sett har liten verdi for jordbruk.

Ang. pkt. 5.10. i søknaden.

Som grunneier i Reindalsvika og bruker av området, vet jeg at det blir brukt en del til friluftsliv. Mange ligger i telt oppe i dalen og de fisker i vannene.

Den gamle veien blir brukt, om ikke daglig, ofte av folk og dyr.

Ang. pkt. 6.1. i søknaden.

Veldig positivt at området blir ryddet.

Det negative er at det ikke er planlagt hvordan fri ferdsel skal foregå for mennesker og dyr under anleggsperioden og etter at anlegget er ferdig

Konklusjon:

Utbygger bør pålegges å komme til enighet med grunneiere/rettighetshavere og brukere av Reindalsvika angående ferdsel og beiterett.

Utbygger må også sørge for at eksisterende vei og bru sikres mot flomskader."

Advokatfirmaet Harris uttaler i faks av 29.05.2004 og brev av 23.06.2004:

"Jeg ber om at fristen for uttalelse 28. mai forskyves til den 25.06.2004 (...)

Tatt i betraktning at grunneierne var ukjent med konsesjonssøknaden og først fikk den ved etterfølgende ekspedisjon den 7. mai, skulle jeg anta at også tiltakshaver kan være komfortabel med dette."

23.06.2004:

"1. Innledning.

Det vises til søknad datert 01.03.04 vedrørende konsesjon og ekspropriasjon til utbygging og drift av nytt Reindalsvika Kraftverk i Meløy kommune.

Så vel nedslagsfelt, fall og grunn for anlegg m.m. ligger på en eiendom; gnr. 17 bnr. 2 — hjemmelshaver Norwegian Holding AS.

Det er særlig to forhold som hjemmelshaver særskilt vil understreke;

- at grunneier har en gruvevirksomhet på eiendommen som i et tidsperspektiv ved en utbygging fra 3. mann vil kunne skape konfliktflater ved en gjenopptaking av gruvevirksomheten og*
- at grunneier selv vil kunne bygge ut kraftverket og også være den som vil ha de beste forutsetninger ved en utbygging å håndtere fremtidige konfliktflater som de to bruksmåter vil kunne generere.*

Hjemmelshaver vil under henvisning til ovennevnte motsette seg at det gis konsesjon samt ekspropriasjonssamtykke til søker Meløy Energi AS.

2. Historikk.

Norwegian Holding AS (tidligere Norwegian Talc AS) kjøpte eiendommen på 1960- tallet.

Bakgrunnen for kjøpet var at det på eiendommen er grafitt- og glimmerforekomster og engelske interesser åpnet i tiden etter 1.verdenskrig en grafittgruve på eiendommen.

Det ble i tilknytning til denne virksomhet bygget et mindre kraftverk – begge deler lå "nede" (slik som for kraftverkets vedkommende illustrert på konsesjonssøknaden) på tidspunktet for kjøpet.

Norwegian Holding AS – tidligere Norwegian Talc AS er bergverksvirksomhet som gjennom eget selskap og datterselskap driver bergverk i hele landet, fra Fauske og Sørfold og Seljelid (dolomitt og marmor) i nord til Egersund (anortisitt) i sør. En rekke steder er bergverksvirksomheten "stille" grunnet markedsmessige årsaker, men som over 100 års perspektiv må oppfattes som høyst påregnelig "virksomme".

Selskapet startet opp igjen grafitt- og glimmerproduksjon i Rendalsvika (ca. 1 km. øst for kraftverket) rundt 1960 og drev denne over en 10 års periode.

(Det skal bemerkes at bedriften utviklet ved NTH en ny metode for separering av glimmer-mineralet fra kvartsen, produksjonen hadde inntil denne nye metode ble utviklet med hell, gått etter en såkalt "tørresepareringsmetode".)

Grunnet markedsmessige forhold ble driften imidlertid stanset — før den nye separeringsmetoden ble tatt i bruk, men det synes rimelig klart at markedet for denne type glimmer ("moskuvitt" — en lys glimmer) er tilstede. En gjenåpning av virksomheten på et tidspunkt vil derfor ikke være teori, men påregnelig).

Selskapet har bygget kai ved gruve og vei frem til kraftverklokaliteten.

Det ble i 1960 ikke vurdert å bygge kraftverk (som nå) – da prisen på el-kraft var så rimelig at fremføring av linje var det beste valget.

Gruveanlegget er inntakt og med henvisning til ovennevnte, må det legges til grunn som høyst påregnelig at driften kan komme til å starte opp igjen på et tidspunkt. Det kan opplyses at det i markedet ikke er "funnet opp" substitutter for de nevnte mineraler.

De samme eiere bak Norwegian Holding AS er dessuten eiere av Vadheim Electrokemiske Fabriker AS – i Høyanger kommune og som produserer nitratprodukter gjødselprodukter med mer, til industrien og til konsumentmarkedet.

Dette selskap har kraftforsyning gjennom eget kraftverk med en årsproduksjon på ca. 50 GWh.

3. Nærmere om alternativ utnyttelse i Rendalen.

Som nevnt innledningsvis er utnyttelse av egen eiendom i Rendalen en høyst aktuell problemstilling for Norwegian Holding AS.

I bergverkssammenheng vil en gravedrift fra det ene år til det annet igjen bli lønnsom og en beslutning i selskapet om restarting av aktiviteten blir i så fall aktuell.

I tillegg er det et faktum at selskapet innenfor virksomheten har så vel økonomisk som teknisk og administrativ evne til også å starte byggingen og drift av et "nesten" minikraftverk.

Det er tale om enkel teknologi i utgangspunktet.

Også den omstendighet at det ikke bare kan, men må være en nødvendighet at en ved prosjekteringen av kraftverket hensyntar den påregnelige, fremtidige gruvevirksomhet (med

gruve- sprengning m.m.), gjør at en kraftverktbygging må ligge på "samme hånd" som også håndterer gruvevirksomheten.

Dette er et sunt prinsipp; å bidra til å redusere mulige konfliktflater i fremtiden mest mulig, og det gjør man ved at begge driftsformer ligger under en hånd.

4. Nærmere om lovgrunnene — anførsler for å avslå søknaden.

Ihht. 0 § 2,2 ledd forutsettes anvendt en "skade/gagn" vurdering ved spørsmålet om ekspropriasjonstillatelse skal gis, i dette tilfelle for tiltak oppstilt i § 2,1.ledd nr. 51.

For konsesjon etter Vannressursloven gjelder tilsvarende bestemmelse i dens § 25,1.ledd.

For så vidt gjelder sistnevnte vises til Ot.prop. nr. 39 (1998-99) side 115 h.spalte:

"Departementet slutter seg således til utvalgets forslag om at hensynet til private interesser skal vektlegges under konsesjonsbehandlingen."

Som fremgår ovenfor, vil private interesser i betydelig grad kunne bli skadelidende, både i form av at det på eiendommen kommer inn en "3.person" og hvor ulike virksomheter med latent konfliktflate blir eiermessig på ulike juridiske personer, som i seg selv i en slik situasjon kan virke forsterkende på konfliktflate, og at grunneier fratas muligheten for selv å utnytte sin eiendom på best mulig måte, både i form av realisering av eiendommens fallverdier og form av selv å forestå avgrensning mot den øvrige, påregnelige utnyttelse av eiendommen.

Søkerer ønsker konsesjon og ekspropriasjon for så vel grunn- som fallrettigheter - alt 100 % og fra en grunneier.

Dette moment alene tilsier en skjerpet holdning til kravet om overføring av eier- og driftsrettigheter fra grunneier til en 3.person.

Som nevnt over ønsker grunneier selv å iverksette bygging av en kraftstasjon på sin eiendom.

Dette vil grunneier kunne iverksette innen en 4 års periode fra dato.

De hensyn som er nevnt her, tilsier at søknaden om konsesjon- og ekspropriasjonssamtykke ikke blir etterkommet."

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

Søker har i brev av 21.07.2004 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

"Jeg viser til NVEs oversendelse av høringsuttalelsene i ekspedisjon av 5.7.2004 til Meløy Energi AS for snarlige kommentarer. I anledning Advokatfirma Harris høringsuttalelse på vegne av Norwegian Holding AS har Meløy Energi AS anmodet meg, advokat Inge A. Fredriksen, om bistand til å kommentere høringsuttalelsene.

Ettersom høringsuttalelsen fra Norwegian Holding AS fremstår som den viktigste starter jeg med å kommentere denne.

Kommentarer til høringsuttalelse fra Norwegian Holding AS

Meløy Energi AS vil innledningsvis uttrykke forbauselse over Norwegian Holding AS' hevder at de var ukjente med Meløy Energi AS konsesjonssøknad, og at de først fikk den ved ekspedisjon den 7. mai i år, jf. telefaks fra Advokatfirma Harris til NVE av 28.5.2004 hvor det anmodes om forlenget frist for å inngi høringsuttalelse.

At utbyggings søknaden har vært ukjent for Norwegian Holding AS slik det hevdes i telefaksen er ikke riktig. Meløy Energi AS har holdt Norwegian Holding AS skriftlig orientert om utbyggingsplanene, og adm. direktør Karsten I. Hansen i Meløy Energi AS har også vært i telefonisk kontakt med Johan Horn i Norwegian Holding AS om utbyggings saken. Se vedlagte kopi av brev av 23.5.2003 fra Meløy Energi AS til Norwegian Holding AS v/ Johan Horn. I løpet av hele denne tiden har aldri Norwegian Holding AS gitt uttrykk for motstand mot konsesjonssøknaden, dette skjedde først nå i høringsuttalelsen av 23.6.2004 og skaper i den sammenheng rettslige problemer som man kunne løst tidligere om man hadde vært kjent med innsigelsene.

Det er for så vidt korrekt at Norwegian Holding AS er grunneier i hele utbyggingsområdet, men dette er ikke hele bildet. Jeg tillater meg derfor å legge ved kopi av tinglyst kjøpekontrakt av 1. og 18.7.1966 mellom daværende A/S Norwegian Talc, nåværende Norwegian Holding AS, og Meløy kommune. Av denne kjøpekontrakt fremgår at Meløy Energi AS' eiere, Meløy kommune, har gjenkjøpsrett for alt A/S Norwegian Talc har ervervet ved kjøpekontrakten "dersom driften har vært nedlagt sammenhengende i en periode på 10 år."

Det opplyses at A/S Norwegian Talc's drift i Reindalsvika har vært nedlagt siden 1982, og vilkåret for gjenkjøp således foreligger. Ettersom Norwegian Holding AS ikke tidligere har påberopt seg slike planer som de nå har fremsatt gjennom høringsuttalelsen av 23.6.2004, har det ikke vært avgjørende for denne utbygningssaken at Meløy kommune har gjort gjeldende sin gjenkjøpsrett.

En annen årsak til at gjenkjøpsspørsmålet ikke har kommet opp på dagsordenen for Meløy kommune er at kostnadene for opprydding og forsvarlig sikring av området etter gruvedriften langt vil overstige gjenkjøpsprisen i henhold til kontrakten. Meløy Energi AS er gjort kjent med at husdyr har kommet ned i usikrerede, eller utilstrekkelig sikrede, anlegg. En gårdbruker har opplyst at han engang berget et lam som var falt ned i en åpen grav på verkstedet. Samme gårdbruker har selv måttet sikre gruveinnganger for å hindre at husdyr kom inn i dem. Når det gjelder gruvesjaktene på fjellet er de sikringsgjerdene som A/S Norwegian Talc satte opp etter nedleggingen nå falt ned, og gruvesjaktene er dermed usikret. Det derfor må påregnes at Norwegian Holding AS som grunneier vil bli gitt pålegg av aktuelle myndigheter både om opprydding etter nedlagt drift, og om forsvarlig og varig sikring av gruveganger, -sjakter etc.

Saken er ikke politisk behandlet i Meløy kommune, men det må antas at Meløy kommune om nødvendig vil benytte sin gjenkjøpsrett i henhold til kontrakten når Norwegian Holding AS har oppfylt sin plikt til å rydde og sikre området i henhold til gjeldende bestemmelser.

Oppryddingsarbeidet vil også omfatte det "mindre kraftverket som ligger nede". Dette kraftverket er gammelt og det ble nedlagt tidlig i 1950-årene. Stasjonsbygningen er nå delvis sammenrast, og alt elektrisk og maskinelt utstyr er ødelagt. Rørgaten står ennå, men etter så lang tid ute av bruk er den kondemnabel. Øvre del av rørgaten er en trerørgate med mange hull. Nedre del er jernrørgate med mye rust.

Meløy Energi AS kan således ikke kjenne seg igjen i den redegjørelsen som gis i høringsuttalelsen av 23.6.2004 om at man står over for et "intakt gruveanlegg" hvor det er "høyst påregnelig at driften kan komme til å starte opp igjen på et eller annet tidspunkt". Nå 22 år etter driftsstansen fremstår anleggene i hovedsak som et miljøproblem som Norwegian Holding AS først må rydde opp i. Naturressursene når det gjelder malm finnes naturligvis, men det vil kreve betydelige investeringer for å inngangsette ny drift. Meløy Energi AS har derfor vanskelig for å se at eventuell, og svært usikker, fremtidig ny gruvedrift skulle hindres dersom det nå gis konsesjon til Meløy Energi AS i henhold til søknaden.

Det minnes om at Norwegian Holding AS' eiendomsrett til anleggene/grunnen ikke bare kan være gjenstand for ekspropriasjon, men også for gjenkjøp fra Meløy kommunes side i henhold til kontrakten av 1966. Ved et gjenkjøp vil Norwegian Holding AS innsigelser mot kraftutbygging i regi av Meløy Energi AS være betydningsløse. Det vil imidlertid være best om spørsmålet om gjenkjøp kunne utsettes inntil Norwegian Holding AS har ryddet og sikret området. Slik kan Meløy kommune unngå å pådra seg millionkostnader ved å måtte gjøre gjenkjøp gjeldende nå.

Blir Meløy kommune tvunget til å benytte gjenkjøpsretten til grunn, bergverksrettigheter og anlegg nå, risikerer kommunen å bli pålagt av relevante myndigheter selv å bekoste den opprydding og sikring som Norwegian Holding AS skulle stått for.

At Norwegian Holding AS fortsatte eiendomsrett i området i hovedsak skyldes de kostnadene kommunen vil pådra seg ved å gjøre kontraktmessig gjenkjøp gjeldende nå, må tillegges avgjørende vekt i "skade/gagn" - vurderingen ihht. ervervsloven § 2, 2. ledd, og til vurderingene i henhold til vannressursloven § 25, 1. ledd og til de forarbeidene til bestemmelsen det vises til i Norwegian Holding AS høringsuttalelse. De private interesser som Norwegian Holding AS har, og som vil berøres av at myndighetene gir Meløy Energi AS ekspropriasjonstillatelse, kan således ikke tillegges stor vekt.

For å unngå at utenforliggende spørsmål om kostnadene for opprydding og varig sikring etter gruvedriften i området blandes inn i denne utbyggingssaken, vil det utvilsomt være mest formålstjenlig at Meløy Energi AS får ekspropriasjonstillatelse for erverv av nødvendige rettigheter som omsøkt. Saken om eventuelt gjenkjøp, og kostnader for opprydding og varig sikring av anleggene etter gruvedriften, kan da behandles og avgjøres i sin tid mellom de berørte parter og relevante fagmyndigheter.

Meløy Energi AS kan således ikke se at de anførsler som er fremkommet fra Norwegian Holding AS for å avslå konsesjonssøknaden kan tillegges avgjørende vekt, og Meløy Energi AS ber om at konsesjon og ekspropriasjonstillatelse gis som omsøkt.

Kommentarer til høringsuttalelse fra Fylkesmannen i Nordland

Meløy Energi AS registrerer at Fylkesmannen i Nordland mener at de negative konsekvenser av utbyggingen som påpekes "er for lite til at vi vil gå i mot denne utbyggingen".

Fylkesmannen Nordland peker på en del forhold som man mener er uheldig etc., men så vidt en kan se vil man "ikke gå videre med det". De konkrete endringer som Fylkesmannen i Nordland antyder i høringsuttalelsen er ikke utredet verken økonomisk eller teknisk, og ettersom Fylkesmannen ikke har stilt "ultimate" krav til endringer, finner Meløy Energi AS ikke grunn til å kommentere denne høringsuttalelsen ytterligere.

Meløy Energi AS' folk har imidlertid vært på ny befaring i området den 17.7. i år for å vurdere Fylkesmannens forslag om å flytte demningen til kote 325. Meløy Energi AS finner ikke dette formålstjenlig, men finner at det imidlertid kan være fornuftig å flytte demningen noe ned i forhold til det som er omsøkt. Ved å flytte demningen ned til kote 350 blir demningen billigere og det arealet som neddemmes blir mindre uten at dette får merkbar innvirkning på produksjonsevnen.

Kommentarer til høringsuttalelse fra Nordland fylkeskommune

Ingen kommentarer.

Kommentarer til høringsuttalelse fra Sametinget

Ingen kommentarer.

Kommentarer til høringsuttalelse fra Reindriftsforvaltningen Nordland

Meløy Energi AS viser til at den foreslåtte inngjøring av dammen for å hindre at rein kan komme ut på usikker is som følge av nedtappingen av magasinet, trolig er et uhensiktsmessig tiltak. Isen vil etter nedtapping være usikker i hele magasinet, men en inngjøring av magasinet som sådan vil innebære at ikke bare rein, men alle andre også, stenges ute fra vannet. Et slikt gjerdetiltak vil både være kostbart, og kan i tillegg medføre erstatningskrav fra andre som derved blir avskåret tilgang til vannet.

Meløy Energi AS har nå i anledning dette svarbrevet vært i kontakt med andre brukere av området, bl.a. Billy Solhaug, og spurt om hans syn på inngjøring av dammen. Solhaug mente at et gjerde ville være en ulempe fordi et dyr som kom seg innenfor det inngjerdete området ikke ville komme seg ut igjen. I dette området kan ikke brukerne ha daglig tilsyn med dyrene og et gjerde kan da bli en felle for dyrene. Solhaug mente at området bak dammen måtte bli å betrakte som en stor kulp, og at et gjerde der ville være helt unødvendig eller heller uheldig.

Kommentarer til høringsuttalelse fra Meløy kommune

Ingen kommentarer.

Kommentarer til høringsuttalelse fra Statens vegvesen

Ingen kommentarer.

Kommentarer til høringsuttalelse fra Billy Solhaug

Til Solhaugs merknad til punkt 5.8 i søknaden bemerkes at beiterettighetene til gnr 17 bnr 4 i Meløy kommune berøres marginalt av utbyggingen, og erstatning for eventuelle tap av beiterettigheter vil bli avgjort ved skjønn eller eventuelt avtale.

Gnr. 17 bnr. 4's veirettigheter vil bestå. Når det gjelder Solhaugs merknader til punkt 5.10 om "friluftsliv" i søknaden bemerkes at utbyggingen vil berøre dette marginalt. Meløy Energi AS vil imidlertid peke på at dersom Reindriftsforvaltningen Nordlands forslag om inngjøring tas til følge, vil dette ta vekk mulighetene for at allmennheten og grunneiere kan fiske i magasin - vatnet.

Til Solhaugs anførsler i henhold til punkt 4.1.2 i konsesjonssøknaden hvor han uttrykker bekymring for hva som vil skje med veien under vårflom og stor isgang i elva bemerkes at utbygging vil redusere faren for vårflom og ødeleggende isgang i forhold til dagens situasjon. Hvis forholdene blir så ekstreme at man ikke kan dempe/kontrollere en vårflom med regulering, ville nok samme vårflom også "tatt veien" om vassdraget ikke var regulert. Dersom elva skulle fryse til noe tidligere enn før på vinteren, jf søknaden punkt 4.2.2, vil dette være fordi vannføringen er liten. Det blir da også tilsvarende mindre is som "skal ned" i tilfelle isgang.

Det bemerkes at tiltaket generelt vil minske faren for flommer på elvestrekningen mellom inntaket og utløpet fra kraftverket, jf. søknaden punkt 4.3.

Til Solhaugs merknader til punkt 6.1 i søknaden bemerkes at det selvsagt ut fra sikkerhetshensyn kan bli mindre restriksjoner på ferdselen i anleggsperioden. Veien vil imidlertid kun bli stengt i den korte perioden rørgaten skal graves over veien. For øvrig er det Meløy Energi AS intensjon at ferdselen og ferdselsmulighetene skal berøres minst mulig når anlegget er ferdig. Disse spørsmålene vil også bli tatt opp ved det etterfølgende skjønnet etter at

ekspropriasjonstillatelse er gitt, eller i avtale, dersom ferdselsmulighetene reduseres i merkbar grad.

Meløy Energi AS vil så langt det er mulig tilpasse seg Solhaug og andre brukeres drift i anleggsperioden, og selskapet legger opp til å få til et samarbeid med brukerne i anleggsperioden slik at alles interesser kan ivaretas på smidigst mulig måte.

Oppsummering

Etter Meløy Energi AS syn er det ikke innkommet høringsuttalelser som skulle tilsi at NVE ikke kan anbefale overfor departementet at Meløy Energi AS gis de nødvendige tillatelser for å realisere utbyggingsprosjektet.

Dersom NVE ønsker utdyping eller ytterligere kommentarer står både Meløy Energi AS og undertegnede til disposisjon.

Vedlegg: Kopi av Meløy Energi AS brev av 23.5.2003 til Norwegian Holding AS v/ Johan Horn.

Kopi av tinglyst kjøpekontrakt av 1. og 18.7.1966 mellom Meløy kommune og A/S Norwegian Talc ved rørende rettigheter og grunn, herunder gjenkjøp”.

Overføring av konsesjonssøknad til Rendalsvik Kraftverk AS som ny utbygger

I etterkant av refererte uttalelser har det vært korrespondanse mellom Meløy kommune, Meløy Energi AS og Norwegian Holding AS (grunneieren) angående eiendomsforhold og opprydding i utbyggingsområdet. Det ble inngått en intensjonsavtale 04.07.2006 og advokatfirmaet NORDIA DA kom med følgende uttalelse datert 07.07.2006:

”Meløy Energi AS og grunneieren, Norwegian Holding AS, har forhandlet og blitt enige om kraftutbyggingen i Rendalsvik i Meløy kommune.

Det vises i den sammenheng til vedlagte kopi av intensjonsavtale av 4.7.2006, hvor det fremgår at partene har stiftet et selskap, Rendalsvik Kraftverk AS, som skal bygge ut og eie kraftverket i Rendalsvik, og at det nystiftede selskapet skal leie fallrettighetene fra Norwegian Holding AS.

I henhold til intensjonsavtalen punkt 4 søker partene om at konsesjonssøknaden fra Meløy Energi AS overføres til det nye selskapet.

Jeg ber opplyst om NVE behøver ytterligere opplysninger for å kunne overføre konsesjonssøknaden fra Meløy Energi AS til Rendalsvik Kraftverk AS, og om det behøves ytterligere opplysninger for å kunne ferdigbehandle konsesjonssøknaden.”

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Meløy Energi AS og grunneieren, Norwegian Holding AS, har stiftet selskapet Rendalsvik Kraftverk AS. Det nystiftede selskapet skal leie fallrettighetene fra Norwegian Holding AS.

Om søknaden

Rendalsvik Kraftverk AS søker om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Reindalsvika kraftverk. Videre er det søkt anleggskonsesjon etter energiloven til å bygge og drive kraftverket og en 200 m lang 22 kV kabel fra kraftverket til eksisterende linje.

For det tilfelle at det ikke oppnås minnelig avtale med berørt part, er det søkt om tillatelse etter oreigningsloven til å ekspropriere fallrettigheter, nødvendig grunn for anleggene samt midlertidig bruksrett til grunn for lagerplasser, provisoriske boliger, veier m.m.

Begrunnelsen for utbyggingen er at Rendalsvik Kraftverk AS ønsker å produsere en større del av strømforbruket i forsyningsområdet ved egenproduksjon, at økonomien i prosjektet er god, samt at kraftverket vil utnytte eksisterende linje på sørsiden av Holandsfjorden.

Eksisterende forhold i vassdraget

Reindalsvikelva er et lite vassdrag og har et nedbørfelt på 5,1 km². Den øverste delen, fra tregrensa (ca. kote 370), er preget av myrlandskap og fjelltopper. Den nederste delen er bratt og elva har gravd ut en V-dal nedover mot sjøen. På den aller nederste strekningen ned mot fjorden har elva tatt flere nye løp. Reindalsvikelva er for bratt til å ha egnede gyte- og oppvekstområder for anadrom fisk. I vannene i øvre del av vassdraget er det ørret.

Det ligger et gammelt nedlagt kraftverk i området som inntil videre blir liggende med inntakskonstruksjon, rørgate og kraftstasjon.

Utbyggingsplaner

Reindalsvika kraftverk vil være et elvekraftverk med et lite inntaksmagasin som vil utnytte fallet mellom kote 365 og 0. Etter høringsuttalelsen fra Fylkesmannen og ny befaring, har søker funnet det hensiktsmessig å flytte inntaksdammen ned til kote 350. Dammen er planlagt som en kombinasjon av fyllingsdam med tretetting og gabiondam. Damterskelen får en maksimal høyde på seks meter. Vannstandsvariasjonen blir på fem meter og laveste vannstand blir én meter over dagens nivå. Fra inntaket vil det 1200 meter lange tilløpsrøret legges i grøft på vestsiden av Reindalsvikelva.

Kraftstasjonen bygges i dagen med utløp i fjorden. I kraftstasjonen er det planlagt installert en Pelton-turbin med maksimal ytelse på 2,2 MW og største slukeevne på 0,73 m³/s. Dette tilsvarer en slukeevne på 200 % av midlere vannføring. Gjennomsnittlig årsproduksjon er beregnet til 7,6 GWh, og ca. 80 % av tilslaget utnyttes til kraftproduksjon. Det er ikke foreslått slipp av minstevannføring. Kraftstasjonen tilknyttes eksisterende 22 kV fordelingsnett med en 200 meter lang jordkabel.

Det er ikke planlagt nye permanente veier i forbindelse med kraftverket utover en 10-20 m vei fra ny brygge til kraftstasjon. Eventuelle overskuddsmasser legges i tipp.

Produksjon og kostnader

Kraftproduksjonen i et midlere år er av søker beregnet til 7,6 GWh fordelt på 3,1 GWh vinterkraft og 4,5 GWh sommerkraft. Byggekostnadene er beregnet til 15,0 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 2,0 kr/kWh. NVE har gjennomført en kontroll av søkers beregninger. Kostnadsvurderingen er basert

på NVEs kostnadsgrunnlag for mindre vannkraftanlegg, håndbok nr. 2/2002, og gir noen høyere kostnadstall enn søknaden. Hovedavviket er elektro-mekaniske kostnader i kraftverket. Et annet avvik er at det er tillagt noen kostnader pga. anleggets beliggenhet. "Veiløst med båt/helikopter i Nord-Norge" gir økte kostnader mot "gjennomsnittlig nivå i Sør-Norge". Ut fra en samfunnsøkonomisk vurdering har ikke NVE noen innvendinger mot prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

Ved å plassere inntaket på kote 365 vil et areal på ca. seks dekar neddemmes. I etterkant av høringsrunden har søker foreslått å flytte inntaket til kote 350. Arealet som neddemmes blir dermed redusert. Ut over dette er det traseen for tilløpsrøret som vil ta i bruk areal av betydning. Rørgaten og inntaket skal imidlertid bygges veiløst, slik at rørgatetraseen blir mindre synlig etter noen år. Ellers skal det bygges en kraftstasjon og en permanent vei på 10-20 meter.

For det tilfelle at det ikke ble oppnådd minnelig avtale med berørt part, er det søkt om tillatelse etter oreigningsloven til å ekspropriere fallrettigheter, nødvendig grunn for anleggene samt midlertidig bruksrett til grunn for lagerplasser, provisoriske boliger, veier m.m. Det ble imidlertid inngått en intensjonsavtale i juli 2006. Vi viser til høringsuttalelsen fra advokatfirmaet NORDIA DA referert foran.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Utbyggingsområdet er plassert i kategorien LNF-område i kommuneplanens arealdel. Dersom det blir gitt tillatelse til utbygging må Rendalsvik Kraftverk AS få avklart forholdet til arealplanen.

Samlet plan (SP)

Prosjektet fikk fritak fra SP 26.05.2003.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget inngår ikke blant de vassdrag som er vernet.

Inngrepsfrie områder

Gjennomføring av tiltaket medfører bortfall av ca. 2 km² inngrepsfri sone 2. Tiltaket vil ikke ha konsekvenser for områder av inngrepsfri sone 1 eller villmarkspregete områder.

Saksbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kap. 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter § 8. NVE har ved kgl.res. av 10. desember 2004 fått delegert myndighet til å gi konsesjon for kraftutbygging med installert effekt inntil 10 MW. Konsesjon kan bare gis hvis fordelene med tiltaket overstiger skadene for allmenne og private interesser som blir berørt i vassdraget eller nedbørfeltet, jf. § 25.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden har vært kunngjort i avisene Nordland og Meløyavisa og sendt på høring på vanlig måte. Høringsuttalelsene har vært forelagt søker for kommentarer. Videre er det gjennomført befaringsplanområdet med representanter fra søker, grunneier, konsulent og NVE. Høringsuttalelsene til søknaden er referert foran og nedenfor gis en oppsummering av hovedkonklusjonene i uttalelsene.

Meløy kommune har ingen merknader til søknaden.

Fylkesmannen i Nordland påpeker at de største negative konsekvensene er sannsynligvis knyttet til tap av inngrepsfrie områder (INON sone 2). De mener også at grunnlaget for å vurdere konsekvensene (spesielt vegetasjon/naturtyper) er noe tynn. De vil ikke gå imot en konsesjon, men mener en flytting av dammen ned til kote 325 vil skjule demningen bedre og mindre areal vil bli demmet opp. De anmoder også om slipp av alminnelig lavvannsføring, på grunn av mangelfull dokumentering av mulige skader.

Nordland fylkeskommune v/Fylkesrådet har ingen merknader til søknaden, men ber om at det tas landskapsestetiske hensyn ved planlegging og utførelse av tiltaket. Plan for revegetering av grøftetraseen må foreligge før arbeidet startes.

Sametinget kjenner ikke til at det er registrert automatisk fredete samiske kulturminner i det aktuelle området. Det refereres til kulturminneloven § 8, § 4 annet ledd og §§ 3 og 6.

Reindriftforvaltningen Nordland har ingen innvendinger mot Reindalsvika kraftverk, men distriktet setter som krav at det settes et gjerde, 120-150 cm høyt, rundt inntaksbassenget slik at rein ikke kommer utpå.

Statens vegvesen, Region nord nevner at utbyggingen berører et mulig alternativ for framføring av ny Rv. 17 sør for Holandsfjorden, men har ellers ingen innvendinger mot at det gis konsesjon.

Billy Solhaug, grunneier, konkluderer med at utbygger bør pålegges å komme til enighet med grunneiere/rettighetshavere og brukere av Reindalsvika angående ferdsel og beiterett. Utbygger må også sørge for at eksisterende vei og bru sikres mot flomskader.

Advokatfirmaet Harris vil, på vegne av grunneier og rettighetshaver Norwegian Holding AS, særskilt understreke to forhold: 1. at grunneier har en gruvevirksomhet på eiendommen som i et tidsperspektiv ved en utbygging fra noen andre enn grunneier, vil kunne skape konfliktflater ved en gjenopptaking av gruvevirksomheten og 2. at grunneier selv vil kunne bygge ut kraftverket og også være den som vil ha de beste forutsetninger ved en utbygging å håndtere fremtidige konfliktflater som de to bruksmåter vil kunne generere. Hjemmelshaver vil under henvisning til ovennevnte motsette seg at det gis konsesjon samt ekspropriasjonssamtykke til søker.

Advokatfirmaet Nordia DA informerte om at det var inngått en intensjonsavtale. Meløy Energi AS og grunneieren, Norwegian Holding AS, har stiftet selskapet Rendalsvik kraftverk AS som skal bygge ut og eie kraftverket i Rendalsvik. Partene ber om at konsesjonssøknaden fra Meløy Energi AS overføres til det nye selskapet.

Tiltakets virkninger

Nedenfor er det gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skader/ulempes ved det planlagte tiltaket:

Fordeler

- En utbygging etter de planene som foreligger i etterkant av høringsrunden vil gi 7,6 GWh i ny årlig produksjon.
- Kraftverket vil gi inntekter til Rendalsvik Kraftverk AS, kommunen og staten.
- Kraftverket vil bidra til opprettholdelse av lokal bosetning.

Ulemper

- Reindalsvikelva får sterkt redusert vannføring på utbyggingsstrekningen store deler av året. Med unntak av flomperioder, er det kun restfeltet som bidrar med noe vannføring på strekningen nedstrøms inntaket. Dette kan virke negativt inn på elvas biologiske liv og landskapsbilde.
- Tiltaket innebærer fysiske inngrep i form av bygging av inntak, rørgate, kraftstasjon, atkomstvei og legging av jordkabel. Det kan i tillegg bli noe støy fra kraftstasjonen.

NVEs vurdering og konklusjon

Bygging av Reindalsvika kraftverk vil gi ny kraftproduksjon og styrke næringsgrunnlaget for Rendalsvik Kraftverk AS. Den planlagte utbyggingen gjelder et elvekraftverk med inntaksdam, nedgravd rørledning, kraftstasjonsbygning og anleggsvei. Det har ikke kommet uttalelser som går imot utbygging.

Hydrologi

Ulempene ved en utbygging er i hovedsak knyttet til sterkt redusert vannføring på den ca. 1,2 km lange utbyggingsstrekningen. Det er ikke forutsatt slipp av minstevannføring og maksimal slukeevne er på 200 % av midlere vannføring jf. konsesjonssøknaden. Elvestrekningen nærmest inntaket vil dermed bli tørrlagt store deler av året. Reindalsvikelva har markert vår- og høstvannføring med en årlig middelvannføring på 0,36 m³/s. Tilsiget fra restfeltet (ca. 1,1 km²) vil i gjennomsnitt bidra med 0,08 m³/s og de store flomvannføringene blir lite påvirket av utbyggingen.

På den berørte strekningen vil det bli kaldere vann om vinteren og varmere om sommeren etter utbyggingen. Størrelsen av endringene vil avhenge av vannføring og værforholdene, men virkningene vil være lite merkbare. Utløpet av kraftstasjonen skal være i fjorden. Meløy kommune påpeker at det i sjøen utenfor omsøkte område er avsatt et akvakulturområde. Siden inntaksdammen vil ha liten magasineffekt, vil ikke kraftverket påvirke vanntemperaturen i fjorden.

Tilførsel av materiale fra sidebekker og utspyling av sedimenter fra inntaksdammen kan periodevis føre til pålagring av masser på den utbygde elvestrekningen som følge av redusert vannføring. NVE mener at relativt hyppige flommer vil transportere sedimentene tilnærmet normalt etter idriftsettelsen av kraftverket.

Biologisk mangfold

Inntaket i Reindalsvikelva, traseen for rørgata og kraftstasjonen påvirker ikke kjente eller verdifulle områder viser undersøkelsen av det biologiske mangfoldet. Det er ikke påvist rødlistede planter eller spesielle naturtyper i prosjektområdet. Det er registrert oter (sårbar) innenfor tiltakets nærområde. I tillegg er det en kjent hekkelokalitet for havørn i lia litt vest for prosjektområdet. Ifølge den reviderte rødlisten betraktes ikke havørn som en rødlisteart i Norge lenger. Tiltaket forventes ikke å forringe livsmiljøet for disse artene.

Fylkesmannen (FM) uttaler at grunnlaget for å vurdere konsekvensene spesielt for vegetasjon/naturtyper er noe tynt. FM vil imidlertid ikke kreve tilleggsundersøkelser i denne saken. Sommeren 2006 ble det i regi av NVE gjennomført vegetasjonsanalyser i drøyt 30 vassdrag i Nordland og Troms hvor det foreligger planer om kraftutbygging. Undersøkelser i Reindalsvikelva avdekket ingen rødlistede arter. Ved ca. kote 170 ble det funnet en fossesprutsone med vestlige og noen kalkkrevende arter. Levermosen *Anastrepta orcadense* ble imidlertid registrert et stykke fra elva.

Dette funnet representerer nordgrensen for denne arten i Norge. En utbygging av vassdraget vil føre til at plante- og mosearter langs elveleiet vil gå mot mer tørkeresistente samfunn.

Landskap, friluftsliv og kulturminner

Reindalsvikelva har utløp i Holandsfjorden i Meløy kommune. Elva er synlig fra Rv. 17 som går på nordsiden av Holandsfjorden. Ifølge søknaden kan ikke elva sies å være et betydelig landskapselement for områdene rundt Holandsfjorden. I sommerhalvåret er elva delvis skjult av den frodige løvskogen i dalsiden. Høsten 2005 fikk Rv. 17 mellom Stokkvågen og Storvika fornyet sin status som Nasjonal turistveg. Reindalsvikelva er synlig fra turistvegen. Etter NVEs oppfatning vil en tørlegging av elva store deler av året ha uheldige konsekvenser for landskapsopplevelsen.

Vegetasjonen langsmed nedre deler av Reindalsvikelva består hovedsakelig av bjørk og rogn. Skoggrensen ligger omtrent ved planlagt inntak og trevegetasjonen er ergo glissen. Det må hugges en gate for deler av rørgatetraseen slik at denne blir synlig i anleggsfasen. Denne vil imidlertid gro igjen etter få år, og vil ikke være avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

FM uttaler at de største negative konsekvensene sannsynligvis er knyttet til tap av inngrepsfrie områder, men mener tapet er for lite til å motsette seg utbygging. En gjennomføring av tiltaket vil redusere inngrepsfri sone 2 med ca. 2,0 km². NVE støtter FM's vurdering og mener hensynet til INON-områder alene ikke tilsier avslag på søknaden.

Ifølge konsesjonssøknaden skulle inntaksdammen plasseres på kote 365 med en maksimal høyde på seks meter. Et område på seks dekar skulle neddemmes i forbindelse med inntaksmagasinet. I tillegg har søker planer om start-/stopp-kjøring (skvalpekjøring) i perioder med lite tilsig. FM mener høyden på inntaksdammen representerer et relativt stort inngrep i terrenget og håper det er mulighet for å redusere denne. I tillegg foreslår FM å flytte inntaket ned til kote 325 hvor dammen blir bedre skjult og neddemt areal blir mindre. I sin kommentar til høringsuttalelsene mener søker at det ikke er hensiktsmessig å flytte inntaket til kote 325, men foreslår å plassere inntaket på kote 350. Ifølge søker blir utbyggingskostnadene lavere og arealet som neddemmes reduseres uten at dette får merkbar innvirkning på produksjonsevnen.

Plassering av inntaket ble diskutert under sluttbefaringen i 2004. Området rundt kote 325 viste seg å være eksponert fra Holandsfjorden og Rv. 17. Ved å plassere inntaket høyere og lengre inn i terrenget vil dammen etter NVEs oppfatning bli lite synlig. En plassering av inntaket på kote 365 vil føre til store inngrep i et relativt sårbart område.

Ifølge konsesjonssøknaden er det mye løsmasser i lia ned mot fjorden og rørgaten skal i sin helhet graves ned. I tillegg skal det bygges en 10-20 meter lang vei fra ny brygge til kraftstasjonen. NVE forutsetter av den grunn at inntaket og rørgaten bygges veiløst.

Prosjektområdet er veiløst og blir i liten grad brukt som rekreasjonsområde. Grunneier Billy Solhaug uttaler imidlertid at området blir brukt en del til friluftsliv. Ifølge Solhaug er det mange som ligger i telt oppe i dalen og fisker i vannene. En utbygging som omsøkt vil føre til en viss forringelse av landskapet i prosjektområdet, og dermed også en forringelse av opplevelsesverdiene. Årsaken til dette er i stor grad knyttet til den sterkt reduserte vannføringen nedstrøms planlagt inntak i Reindalsvikelva. I tillegg kan man forvente at aktiviteten i anleggsperioden kan virke forstyrrende på friluftslivet samt at det kan få en viss skremmeeffekt på dyrelivet. Når anlegget settes i drift vil påvirkningen på viltet i nærområdet være ubetydelig.

Fram til ca. 1970 var det gruvevirksomhet i området like øst for prosjektområdet. Bygninger kaianlegg, silo, maskiner med mer står igjen etter virksomheten. I Reindalsvikelva finner man rester

etter et gammelt kraftverk som utnyttet samme fallstrekning som omsøkte prosjekt. Samtlige installasjoner forfaller og gir området et lite tiltalende preg. Ifølge konsesjonssøknaden finnes det ingen vernede kulturminner som blir berørt av en ev. utbygging. Verken fylkeskommunen eller Sametinget kjenner til automatisk fredete kulturminner i det aktuelle området.

Dersom kraftstasjonen plasseres slik at den faller best mulig inn i terrenget, vil ikke tiltaket forringe opplevelsen av landskapet ved fjorden. Av hensyn til omgivelsene, må støydemping i kraftstasjonen vurderes nøye slik at retningslinjene for støy i rekreasjonsområder kan overholdes.

Avbøtende tiltak

Det er ikke forutsatt slipp av minstevannføring jf. konsesjonssøknaden. FM mener dette er uheldig for liv og klima i og ved bekken og mener slipp av vannføring i enkelte perioder i turistsesongen ikke reduserer de negative virkningene. Siden det ikke er utført forundersøkelser som viser at fravær av alminnelig lavvannføring kan tillates, anmoder FM om slipp av alminnelig lavvannføring. I sin kommentar til høringsuttalelsene peker søker på at det ikke er stilt absolutte kraft til endringer, og av den grunn kommenterer de ikke dette punktet ytterligere.

NVE viser til at det ikke er påvist spesielt verdifulle arter av planter eller dyr på utbyggingsstrekningen, og at fiskeinteressene er små. Men selv om det verken er store naturverdier eller andre interesser knyttet til utbyggingsstrekningen, har den likevel verdi som en del av levebiotopen for planter, dyr og fugler. NVE mener derfor det er viktig å redusere risikoen for en total tørrlegging og at dette kan sikres ved slipp av minstevannføring. Slipp av minstevannføring vil også redusere konsekvensene for landskapsopplevelsen.

Oppsummering

NVE vurderer samlet sett en bygging av Reindalsvika kraftverk til å være et miljømessig akseptabelt inngrep. Avbøtende tiltak som slipping av minstevannføring forbi inntaket hele året, samt rask revegetering av inngrepssteder vil redusere skadevirkningene for landskap og livsmiljøet i og langs elva på utbyggingsstrekningen. Kraftverket vil dermed kunne bygges i tråd med Olje- og energidepartementets strategi for miljøvennlige småkraftverk og være et bidrag til å styrke grunneiernes næringsgrunnlag.

Konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene og nytten med tiltaket overstiger skaden for allmenne og private interesser som blir berørt slik at kravet i vannressursloven § 25 er tilfredsstilt. NVE gir derfor Rendalsvik Kraftverk AS tillatelse etter § 8 i vannressursloven til å bygge Reindalsvika kraftverk på de vilkår som følger vedlagt.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Det er også søkt om tillatelse etter energiloven til installasjon av elektriske høyspentanlegg og en ca. 200 m lang jordkabel fram til eksisterende linjenett. Ingen av uttalelsene har kommentert de elektriske anleggene. Virkningene av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av prosjektet og er ikke avgjørende for konsesjonsspørsmålet. NVE forutsetter at det tas kontakt med det lokale nettselskapet. Vi finner det ikke nødvendig med egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett og at nødvendig høyspentanlegg, inkludert transformering, kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon.

Merknader til konsesjonsvilkårene

Post 1: Vannslipping

NVE mener i likhet med FM at det må slippes minstevannføring forbi inntaket hele året av hensyn til det biologiske mangfoldet i og langs vassdraget og landskapsopplevelsen. Alminnelig lavvannføring er av søker beregnet til 22 l/s. NVE har gjennomført en beregning av 5-persentil sommer- og vintervannføring. Vi er av den oppfatning at det skal slippes en minstevannføring på 40 l/s i sommerhalvåret (1.5-30.9) og 18 l/s i vinterhalvåret (1.10-30.4). Dersom tilsiget er mindre enn dette, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket. Dette vil sammen med tilløpet fra sidebekker og tilsig fra lokalfeltet sikre tilstrekkelig fuktighet til livsmiljøene i og langs elva på utbyggingsstrekningen. Minstevannføring vil ikke bare innebære mindre negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet, men også i forhold til landskap og friluftsliv.

Ut fra tall i søknaden synes energiekvivalenten å ligge på 0,83 kWh/m³. Den foreslåtte minstevannføringen vil i så fall gi et produksjonstap på maksimalt 0,71 GWh. Dette er et bruttotall og nettotap vil være noe mindre da det må påregnes flomoverløp i perioder. Videre vil vannføringen til tider være mindre enn minste slukeevne i turbinen slik at hele minstevannføringsslippen ikke kan regnes som tapt produksjon. Kravet til slipp av minstevannføring vil etter NVEs vurdering ha begrenset betydning for økonomien i prosjektet.

Kraftverket skal kjøres jevnt og etter tilsig. Alle endringer skal skje gradvis og typisk start/stopp-kjøring skal ikke forekomme.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn mv.

NVE mener det er mest hensiktsmessig å fastsette endelig plassering og utforming av inntaket gjennom detaljplanleggingen. Inntaket skal i minst mulig grad være synlig fra Holandsfjorden og Rv. 17, og neddemt areal skal reduseres til et minimum. Dammen skal sikre isfritt inntak, men umuliggjøre start/stopp-kjøring (skvalpekjøring). I tillegg er det viktig at høyden på inntaksdammen tilpasses utføringen av tilløpsrøret.

Fylkeskommunen ber om at det tas landskapsestetiske hensyn ved planlegging og utførelse av tiltaket. Videre mener fylkeskommunen at plan for revegetering av grøftetraseen må foreligge før arbeidet startes. NVE forutsetter at inntaket og rørgaten bygges veiløst. I tillegg skal rørgaten graves ned i sin helhet og kraftverket skal tilkoples eksisterende fordelingsnett via jordkabel. Det skal legges stor vekt på at røtraseen blir så lite synlig som mulig etter at anlegget er ferdig. Plan for revegetering av grøftetraseen blir ivaretatt gjennom detaljplanleggingen.

Detaljerte planer skal godkjennes av NVE og sendes NVEs regionkontor i Narvik før arbeidet settes i gang. Detaljer ved prosjektet som utforming og skredsikring av inntaket, støydemping og miljøtilpasning av kraftstasjonen, veger, landskapsmessige forhold etc. vil ligge under denne post.

Eventuelle terrengskader på grunn av anleggsarbeidet, må utbedres så langt som praktisk mulig.

Post 5: Naturforvaltning

Standardvilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes som lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknader fra Nordland fylkeskommune og Sametinget omfattes av dette vilkåret.

Post 8: Ferdsel mv.

Eventuelle terrengskader på grunn av transport skal utbedres så raskt som mulig.

Post 9: Terskler mv.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjøre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg nødvendig.

Andre merknader

Vi gjør oppmerksom på at Rendalsvik Kraftverk AS må søke særskilt til Fylkesmannen i Nordland om tillatelse etter forurensningsloven til utslipp i anleggstiden og eventuelt for drift i anlegget.

Det er søkt om tillatelse etter oreigningsloven til å ekspropriere fallrettigheter, nødvendig grunn for anleggene samt midlertidig bruksrett til grunn for lagerplasser, provisoriske boliger, veier m.m. Det ble imidlertid inngått en intensjonsavtale mellom Meløy Energi AS og Norwegian Holding AS i juli 2006. Det er av den grunn ikke nødvendig å gi tillatelse til ekspropriasjon av eiendommer som berøres av prosjektet.

Statens vegvesen, Region nord uttaler at utbyggingen berører et mulig alternativ for framføring av ny Rv. 17 sør for Holandsfjorden, ved at ny riksveg eventuelt vil krysse planlagt vannvei. Siden rørgaten skal graves ned, mener Statens vegvesen at utbyggingen ikke er forbundet med særlige problemer. Statens vegvesen har av den grunn ingen innvendinger mot at det gis konsesjon til kraftverksutbygging.

Forholdet til plan- og bygningsloven

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan settes i gang.